

ÅRSSKRIFT
FOR
ROSKILDENSER-SAMFUNDET

NR. 53 · OKTOBER · 1971

roars kilde

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

Nr. 53 - OKTOBER - 1971

Generalforsamlingen

Lørdag den 6. november 1971 afholdes

Kl. 16.30 GENERALFORSAMLING på Katedralskolen, Holbækvej.

Dagsorden:

1. Beretning.
2. Regnskab.
3. Lånesager.
4. Vedtægtsændringer (se Kildekalk).
5. Fastsættelse af kontingent for 1972/73.
6. Valg til bestyrelsen.
7. Valg til revisor.
8. Eventuelt.

Kl. 18.00 JUBILAR- og ÅRSFEST på Katedralskolen, Holbækvej.

Der serveres farseret kalkun, ostepretning, frugtsalat, kaffe og kransekage. Kuvertpris incl. 1/2 flaske rødvin: 50 kr., der betales ved indgangen. Derefter dans, indledt med polonaise.

Kun adgang for medlemmer. Sæt klassekammerater stævne.

Påklædning: Smoking eller mørkt tøj.

Tilmelding senest 1. nov. til assurandør Henry Carstensens kontor, Allergade 19, Roskilde, mellem kl. 9 og 16.30 alle hverdage undt. lørdag på telf. (03) 35 33 33.

Til ballet, der begynder kl. ca. 21, er der gratis adgang for alle medlemmer.

NB. Medlemmer blandt jubilarerne, der har modtaget særlig indbydelse, bedes af hensyn til bordplanen tilmelde sig på det fremsendte kort.

Betal venligst kontingentet for 1971/72 straks på vedlagte indbetalingskort. (Se andetsteds i bladet).

Med venlig hilsen
BESTYRELSEN

Hvad Roskildenser-samfundet betød for en rektor

G. Tolderlund-Hansen har nu forladt sin stilling som rektor ved Roskilde Katedralskole og er blevet studielektor i Aabenraa. Tolderlund-Hansen, som nu bor fast i Løgumkloster, fortæller her om, hvordan Roskildenser-Samfundet kom til at præge hans rektortid.

Det faldt sig sådan, at Roskildenser-Samfundet på en forunderlig måde kom til at indramme de år, jeg fungerede som rektor for Roskilde Katedralskole.

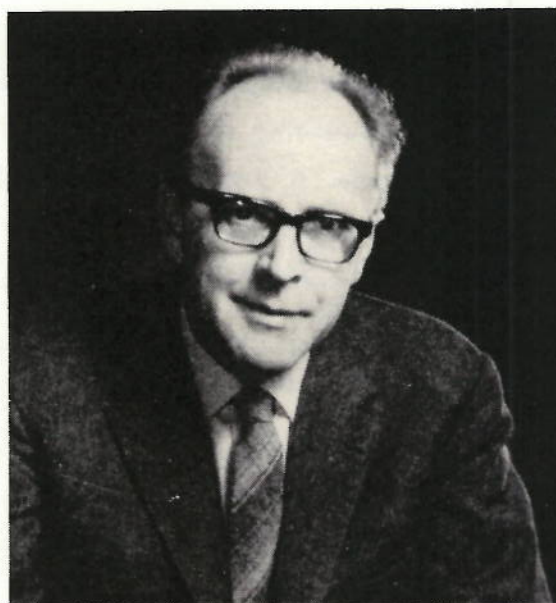
Umiddelbart efter min udnævnelse fik jeg fra den daværende formand et venligt brev ledsaget af en pakke, der indeholdt 15–20 årgange af Roars Kilde. Det var i maj 1957, og jeg læste i sommerferien bladene fra ende til anden. Det gav en fortrinlig introduktion til en virksomhed på en skole, jeg så at sige intet kendte til i forvejen. Her kunne man følge tråde i et mønster, som tilsammen tegnede væsentlige træk i skolens tradition. Man lærte nuværende og allerede afdøde personer at kende; man kunne følge sider af skolens historie tilbage helt til forrige århundrede; dens særlige ånd og atmosfære talte til en fra hæfternes blade, gennem artikler, illustrationer og små notitser. Det gjorde, at man ikke, den dag man startede, følte sig fremmed og fortabt; man var informeret, allerede før man tiltrådte.

14 år senere, den allersidste dag, var Roskildenser-Samfundet igen centralt inde i billedet – ved den dimittendfest, som fulgte umiddelbart efter den officielle translokation den 18. juni i år. Det er næppe tilfældigt, at det blev en af de bedste og mest mindeværdige fester, samfundet har været medarrangør af. Den fik sin særlige karakter på baggrund af, hvad der lige forud var foregået inde i festsalen: Forsamlingens og herunder hovedparten af de nybagte studenter magtfulde demonstration mod et hovedløst indslag fra de såkaldte aktivisters side. For en gangs skyld fik det tavse flertal ikke bare ben at gå på, men også mund og

mæle. Det virkede tydeligt befriende ikke bare i øjeblikket, men også under det følgende festlige samvær. Jeg var næppe den eneste, som følte lidt af den samme stemning, som vi ældre mindes fra årene under og lige efter besættelsen: en befrielse, som gav en forunderlig samfølelse, fordi ting var blevet sat på plads. Vi var fælles om noget, som var større end dagligdagens trakasserier. Vi oplevede, hvad man af og til trænger til at opleve: Det, der knytter os sammen, er større end det, der kan skille.

At vi fik lejlighed til det, er Roskildenser-Samfundets fortjeneste. Man har i bestyrelsen diskuteret, om tiden var løbet fra disse fester. Det viste sig, at det var den ikke. Tilslutningen var større end i flere år og glæden mere umiddelbar og smittende. Jeg er sikker på, at det ikke blot for os, der var med for sidste gang, blev et minde, vi nødtigt ville have undværet.

Mellem denne begyndelses- og slutfase i mine 14 rektorår står en lang række minder, hvortil Roskildenser-Samfundets navn er knyttet: Alle de andre dimittendfester, måske ikke alle lige uforglemmelige, men alle af værdi – på Prin-

Gustav Tolderlund-Hansen.

sen, på Roar og nu til sidst på den nye skole. De årlige velredigerede numre af Roars Kilde, fyldt af fortid og nutid. Skolens historie, som udvidede perspektivet til den tidlige middelalder. Jubilarfesterne, hidtil alle på Prinsen. Af og til måske med en talerrække så lang, at den virkede bedøvende på nogle, men alligevel: Hvor er man også på den måde blevet ført ind i en kæde, man følte, man havde naturlig plads i. Eller sagt på en anden måde: blevet anbragt som bare et lille hjul i en gennem lange, lange tider fungerende maskine. Og hvor har man ved disse lejligheder mødt mange gamle elever, det var spændende at lære at kende, levn fra en tid, hvor det at gå på Roskilde Katedralskole førte ind i et frimureri, men også ofte åbne for nødvendigheden af en udvikling, som mere og mere har gjort det gamle lærdomssæde til en folkets skole.

Det ligger i denne udvikling, at respekten for det gamle er blevet mindre. Hver ny gymnasieordning kapper fortid af til fordel for det aktuelle. Blikket er mere og mere rettet mod nutid og fremtid. Håbløst forældet føles i dag Joachim Skovgaards kønne vignet foran i Høj-

skolesangbogen af drengen, der lyttende sidder ved fødderne af den gamle skjald, som slår sin harpe. Det er ikke just den position, mange moderne unge helst ser sig anbragt i.

Derfor er der vel heller ikke noget mærkeligt i, at mange unge i dag trækker på skulderen ad et elevsamfund. Hvad kommer fortiden og dens gamle skjalde dem ved?

Alligevel: Giv ikke op! Trods tidens tendenser er Roskildenser-Samfundet stadig stort og levedygtigt. Der kan også i dets tilværelse komme bølgedale, men jeg er sikker på, at man vil toppe igen. For skolens liv ville det være armodigt, om man ikke have et sådant samfund.

Det skal gøre sin stiltfærdige gerning også i de kommende år. De, der slæber læsset, skal vide, at vi er mange, der værdsætter deres indsats. Selv føler jeg, at uden den ville mine år på Roskilde Katedralskole have været meget fattigere. Derfor disse linjer med en tak for, hvad Roskildenser-Samfundet har betydet for mig og min virksomhed. Og et varmt ønske om en lang og god fremtid.

G. Tolderlund-Hansen.

Tiltrædelsestanker

Efter sommerferien fik skolen ny rektor. Det er tidligere lektor ved Vallensbæk gymnasium Henrik Lange. Vi har bedt den nye rektor om at sende „Roars Kilde“ nogle ord, hvilket han beredvilligt har gjort.

Det er Max Frisch, der et sted i sin dagbog siger, at det eventyrlige ved at holde af nogen er dette, at den anden part ikke lader sig fixere i noget bestemt billede, som vi måtte danne os af vedkommende. Vi holdes svævende i det levende, i viljen til at følge den anden part, når denne udfolder sig efter sine muligheder.

At påtage sig ansvaret for en stor skole over for eleverne, hjemmene, medarbejderne og myndighederne kunne f. eks. ske med sådanne tanker i hovedet. Selvfølgelig er der også en anden mulighed: Vi, der måske i generationer har modtaget og forvaltet den højere skoleuddannelse, kender jo et billede af tingene, som de var. Vi ved, hvordan en lærer skulle optræde, hvordan elever burde opføre sig. Vi ved, at noget var fint og andet simpelt, vi kender kaldet til at forsvare værdier og pligten til at stemple disses fjender og vise dem bort fra vore enemærker. Vi har principper, arvede og agtværdige. Vi har netop gjort os et billede.

Max Frisch genopfrisker og fornyer det gamle bud: Du må ikke gøre dig noget billede. Jeg tror, det er rigtigere at stille sig på det grundlag.

Sagen er jo, at tiderne skifter rytmisk. Nyt bliver til, konturer tegnes, formerne bliver faste. Det nye har etableret sig. Men aldrig så snart er vi kommet så vidt,

så spirer noget nyt og sprænger sig vej gennem forstenede former. Rytmien mellem tilblivelse og undergang lader sig ikke standse. Vil vi ikke erkende, at sådan er det, så forskanser vi os, pukker på vore arvede normer, hævder vore principper. Men det er altsammen angstreaktioner. Har vi hørt og opfattet rytmen, åbner vi nok snarere knytnæven og strækker hånden ud mod dem, der måske er helt anderledes, end man har lært, at de burde være.

Det, jeg skriver her, er et forsøg på at udtrykke, hvad jeg skylder elever og kolleger på Roskilde Katedralskoles søsterskole i Vallensbæk, hvor jeg har haft den

Rektor Henrik Lange og elever

glæde at være lærer i de to år, den skole har eksisteret. For én, der har kufferten fuld af tradition, er det en lykke at opleve et miljø, der helt igennem er utraditionelt og samtidig i ordets bedste betydning menneskeligt.

Jeg begynder mit arbejde på Roskilde Katedralskole i en tid, hvor gamle mønstre alle steder sprænges, hvor utilstrækkeligheden i vores ideer om uddannelsen og samfundet springer i øjnene hver eneste dag, og hvor verdensomspændende problemer styrter ind over os og kræver også vort bidrag til en løsning. Ingen fornemmer stærkere, hvor nødvendig en nytænkning er, end vore voksne elever. Vi kan ikke længere nægte, at vores rigdom hænger sammen med andre folkeslags fattigdom, vi kan ikke overse, at flere har ret til uddannelse end den lille kreds, der fik den før. Vi kan ikke bortforklare, at gigantiske organisationer prøver at reducere den enkelte til en brik i deres spil. Ej heller, at den natur, der skulle være alle tings fornyelse, forurenes og ødelægges.

Man føler sig ikke så farlig stor ved tanken om at skulle have et betydeligt medansvar for, at denne skole kan opfylde sine forpligtelser: at få eleverne til at finde forbindelsen mellem det daglige arbejde og den virkelighed, der venter på deres mange kræfter; tålmodighed og ro i arbejdet med hele grundlaget for deres viden og kunnen er ikke den holdning, der præger unge uddannelsessøgende i dag. Vi narrer dem, hvis vi bilder dem ind, at de kan knibe uden om det tørre slid. Pressen og andre offentlige medier gør det svært for os lærere at opnå forståelse for, at tålmodigt arbejde er og bliver grundlaget for, at den enkelte engang

kan realisere, hvad han vil både med sin egen tilværelse og med verdens misère. De halve sandheder flagrer daglig gennem luften: man skal lære at lære. Selvfølgelig; men man skal også lære at lære *noget*. Eller: den enkelte skal realisere sig selv helt og fuldt. Dejligt, blot ikke hvis andre skal betale regningen. Den ægte frihed for alle forudsætter paradoksalt nok, at der er love, som holdes. Jeg kunne nævne flere halve sandheder. Vi, der arbejder i skolen, vil også i fremtiden få meget besvær, fordi der findes personer uden for de unges årgange, folk som med en betydelig sans for publicity har etableret sig som talerør for det, de kalder ungdomsoprøret. Heldigvis mindes vi daglig af virkeligheden om, at de unge mennesker spænder videre, end pingernes formuleringer røber. Her ligger muligheden for, at skolen ikke opløses i kaos men bliver et sted, hvor der kan arbejdes, og hvor tidens enorme udfordringer kan tages op i et ægte, frit fællesskab.

To ting var mig en særlig glæde ved min ankomst til RKS. Den ene: oprettelsen af skolens HF-kursus. Selv om denne kun 4 år gamle uddannelse ikke har fundet sin form, rummer den værdifulde muligheder for en forlænget og forbedret skoleuddannelse for bl. a. dem, der ikke har haft lejlighed eller lyst til at søge gymnasiet. Denne nye afdeling af skolen er en betydelig udfordring til os lærere, fordi vi må indstille os på at formidle forståelse, kundskaber og færdigheder på et andet grundlag end før. Også her gælder det, at vi må give afkald på billedet, vi har gjort os.

Den anden ting, der har glædet mig, er de „introduktionsdage“, som et udvalg af lærere og elever inden sommerferien

På Roskilde Katedralskole har elever og lærere diskuteret målsætning. spørgsmålet lød: Hvorfor er du her?

havde plantagt. Efter normal start mandag den 9. august med skemaskrivning og bogudlevering, samledes hele skolen om tirsdagen til diskussion af spørgsmålet „Hvorfor er du her?“ For ældre akademikere et forunderligt spørgsmål, i dag et karakteristisk udtryk for den uddannelsessøgendes situation – ligegyldigt hvor i spørgsmålet man vælger at lægge trykket. Efter oplæg i festsalen gik et par timer med gruppediskussioner, og dagen sluttede med en ganske livlig plenumdebat,

hvor alle vi, der var nye på skolen, kunne få et førstehåndsindtryk af hvilke tanker, der rørte sig på stedet, og hvordan man fra forskelligt hold så på dem. De to næste dage gav faglærere skolens over 200 nye elever i 1. g og 1. HF-klasse korte introduktioner til de forskellige fag og viste dem faglokalerne.

Naturligvis var dagenes indhold væsentligt, men det allervigtigste var vist nok, at de nye følte sig modtaget på en måde, der gav dem mulighed for lempeligt at komme over vanskelighederne ved at skulle ind i et stort hus med over 500 elever og en stab på ca. 50 ansatte. Der vil utvivlsomt også i fremtiden blive brug for at begynde skoleåret på en måde, der viser de nye ind i den sammenhæng, de skal leve i, på en åben og venlig måde, sådan som det skete i år.

At begynde arbejdet som rektor ved RKS er en glæde, fordi det fra begyndelsen står klart, at denne skole ikke blot på grund af moderne rammer, men også i kraft af muligheder inden for rammerne er i pagt med den tid, vi lever i.

Henrik Lange.

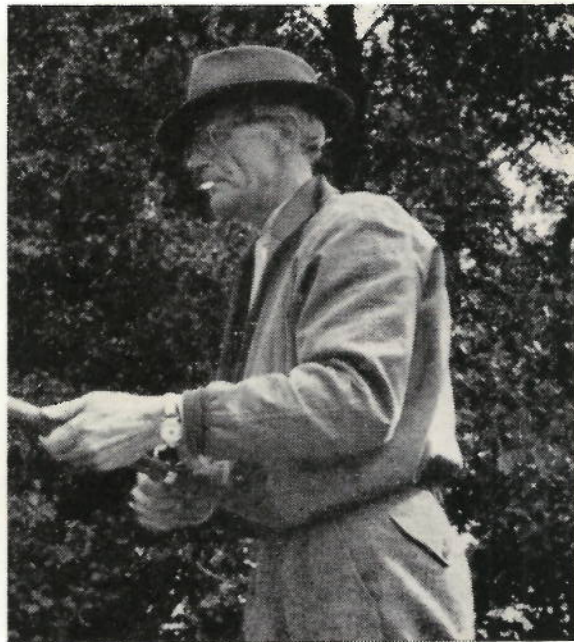
Jofar går

Vores allesammens Jofar er gået både fra skolen og fra Roskildenser-Samfundets bestyrelse. Hvor vil han blive savnet begge steder for sin klogskab og sunde fornuft og ikke mindst for sit lune. Mange har nydt godt af disse egenskaber og vil huske ham for dem. – Mogens Røest-Hansen bringer ham her en hilsen på gamle elevers vegne og fra Roskildenser-Samfundets bestyrelse.

I det skoleår, der sluttede i sommer, sagde Roskilde Katedralskole farvel til en af de lærere, der utvivlsomt vil blive husket længe både af kolleger og ikke mindst af elever – en lærer, der med hensyn til popularitet var en ener. En lærer, der på en helt enestående måde forstod at sætte sig ind i sine elevers problemer, og som ikke blot i skolen, men også udenfor denne, var en nær ven af de piger og drenge, som han satte så højt.

Kort sagt: Lektor *Sv. Johannsen* – også kaldet Jofar – har forladt skolen og nyder nu sit velfortjente otium dels i Strøby og dels under endnu sydligere himmelstrøg, hvor vi andre kun kommer en sjælden gang med enten Spies eller Præsten.

Var det muligt at foranstalte en Gallupundersøgelse blandt de elever, der har haft den glæde at blive undervist af Jofar eller på anden måde stiftet bekendtskab med ham, er der næppe tvivl om, at han ville rangere meget højt på heatlisten og næppe foreløbig miste en førende position. Jofar har ikke nået popularitetens tinde ved mere eller mindre at tilsidesætte det pund, som han via sin uddannelse blev sat til at forvalte – tværtimod. Jofar var en helt igennem dygtig og saglig lærer, der på en dejlig og afslappet måde forstod at gøre et nok så tørt stykke dansk – prosa eller poesi – til noget, der kunne oversættes, således at det fik en dybere mening og ofte et aktuelt islæt over sig. Hvem husker ikke Jofar, når han anbragte sit adrætte legeme på et skolebord og benene på bænken og med et smil om læberne åbnede en dansktime med ordet: „Nå –“. Vi vidste da, at han

Jofar 1957.

havde et eller andet på hjerte, som efter hans opfattelse var en debat værd; og kunne han fremelske synspunkter, der var oppositionelle i forhold til de af ham forfægtede – og det kunne han ofte hos undertegnede – befandt han sig som en fisk i vandet.

Vi var måske ikke altid i gymnasiet lige rappe til at fange hans guldkorn, men mon ikke mange i hvert fald senere hen i livet har forstået meningen med de Jofar'ske tanker og har værdsat disse.

Til den popularitet, som Jofar grundlagde gennem undervisningen, lagde han ikke så få alen på de ekskursioner, som han ikke mindst med en anden af skolens meget afholdte lærere, lektor *Knud Whitta Jørgensen*, stod fadder til i sommerferier, juleferier m. m. Det var en strålende og herlig oplevelse at være sammen med Jofar på disse udenlandsture – hvad enten det foregik på ski ned ad bjergsiden, på en vandretur i fjeldet eller over et spil kort en sen aften. Jo, det var herlige tider, som mange elever fortsat mindes.

Vi er mange der siger Jofar tak for mangan en dejlig oplevelse både i og udenfor skolen, og

Lektor Svend Johannsen og lektor Ethel Andersen i den gamle skolegård.

vi beklager de elever, der ikke nåede at kende Jofar i hans velmagtsdage. Fra en af dem, der efter afsluttet skolegang har holdt kontakten vedlige med Jofar, bl. a. i Roskildenser-Samfundets bestyrelse, skal der også lyde en tak for hans store og inspirerende arbejde, hvis ledetråd altid har været de gamle

elevers ve og vel – en tankegang, der ikke mindst har givet sig udslag gennem hans virke i studie- og uddannelsesfonden.

Vi vil både i og udenfor Roskildenser-Samfundet savne dig stærkt, Jofar. Gid du må få endnu mange gode år.

M. Røest-Hansen.

GL

Jubilarfesten holder flyttedag

Som det fremgår af det i dette nummer af Roars Kilde medtagne referat af generalforsamlingen i fjor (d. 7.11.1970), blev spørgsmålet om en ændring af både sted og form for jubilarfesten drøftet med det resultat, at der var overvejende stemning for med tak at modtage rektors tilbud om at henlægge festen til den nye skole, der bl. a. råder over en smuk festsal. Samtidig gik generalforsamlingen ind for, at man gik bort fra middag med 3 retter + 3 slags vin, da man næppe kunne regne med den forøgede tilslutning, som man gerne ville arbejde for, når der måtte kalkuleres med stadig stigende priser.

Da generalforsamlingen er foreningens højeste myndighed, og der iøvrigt også inden for bestyrelsen var absolut overvejende stemning for, at et forsøg med at ændre festen burde gøres, blev der nedsat et udvalg til at tage sig af arrangementets enkeltheder.

Det skal imidlertid klart erkendes, at der i udvalget blev fremført adskillige vægtige argumenter for at opretholde den gamle form. Blandt disse skal nævnes:

- at antallet af jubilarer, der har deltaget i festen, rent procentvis ikke er dalet gennem de senere år,
- at en betydelig del af vor årlige medlemstilgang hidrører fra jubilarer, der genindmelder sig,
- at det, jubilarerne føler sig knyttet til, dels er den gamle skolebygning „Ved Domkirkens Fod“, og dels „Hotel Prinsens“ festlige sal,
- at det for især en del af de ældre jubilarer var praktisk, at festen blev holdt på et sted, hvor overnatningsmuligheder var til stede.

Over for disse argumenter, hvis betydning og rigtighed ingen kunne eller ville bestride, stod imidlertid en klar tro på, at det er tilhørsforholdet til Roskilde Katedralskole, og det denne skole har stået og stadig står for og igennem tiderne har givet sine elever (uanset skolebygningens beliggenhed) samt lejligheden til

at møde gamle kammerater, der er bestemmende for såvel deltagelse i festen som for en eventuel genindmeldelse i Roskildenser-Samfundet.

Man var endvidere af den opfattelse, at det ville være overordentlig værdifuldt og i virkeligheden stærkt påkrævet, hvis vor forening fortsat skal kunne bestå, at der blev gjort et helhjertet forsøg på at udvide jubilarfesten til også at blive *en årsfest*, med større tilslutning fra både jubilarer og øvrige medlemmer, end der har været i de senere år.

Vor forening har behov for at søge ny veje og muligheder for at give de medlemmer, der har lyst dertil, lejlighed til at mødes og genopfriske kontakten med deres gamle kammerater.

Disse muligheder har vi fået takket være den nye skole, og både den afgåede og den nye rektors særdeles positive indstilling over for Roskildenser-Samfundets virke.

Spørgsmålet er nu, om vore jubilarer og øvrige medlemmer vil gøre brug af disse muligheder, i første omgang ved at slutte op om forsøget med en kombineret

jubilar- og årsfest lørdag den 6. november

uanset hvilke betænkeligheder og hvilken kritik, der måtte være med hensyn til form og sted.

Bestyrelsen erkender klart, at der er tale om et forsøg, men håber dog samtidig oprigtigt, at det vil falde positivt ud.

Det udvalg, der er nedsat til at arrangere festen, har forlængst taget forskellige utraditionelle midler i brug for at skabe tilslutning, men på det tidspunkt, hvor dette skrives, kendes resultatet ikke. Dette afhænger først og fremmest af den direkte arbejdsindsats, der ydes af de enkelte medlemmer for at sætte kammerater stævne ved festen.

Det ville være dejligt og morsomt, såfremt forsøget lykkes.

På gensyn den 6.11.1971 kl. 18.00.

Peter Harimann,
formand.

Fire jubilarer udtaler sig

Vi har bedt et medlem fra fire af de jubilerende årgange om at skrive lidt til „Roars Kilde“. Deres udtalelser skulle samtidig være en opfordring til gamle klassekammerater om at møde op ved festen d. 6. november på den nye skole på Holbækvej.

Professorinde Clara Hammerich, st. 1911.

Min gymnasietid på Katedralskolen i Roskilde, afsluttende med studentehuen i 1911, var en meget lykkelig tid. Vi var fem piger og 16 drenge i klassen, så vi blev godt forkælede, og lektielæsningen var ikke noget problem, da jeg hørte godt efter i timerne og derved fik rigelig tid til romanlæsning hjemme, hvor bogladen med læseselskab og lejebibliotek var en uudtømmelig kilde. Det eneste, det kneb med, var de danske stile, fordi jeg som den yngste i klassen var noget umoden og ikke læste aviser, men

her trådte min senere mand, Louis Hammerich, til.

Mange af de 16 drenge klarede sig godt i livet og fik topstillinger. På billedet ses – foruden min svigerinde Miller og mig – dommer Anton Nielsen, Hobro, og direktør for Thorvaldsens Museum, Sigurd Schultz. Endvidere var der Theklar Emanuel Hansen, professor og rektor på højskolen for legemsøvelser; Hans-Marius Hou-Jensen, prorektor og professor, dræbt under besættelsen; lektor, cand. mag. Peder Pedersen (min sidekammerat, efter at Emanuel og jeg var blevet skilt ad på grund af for megen fjas), der var så lærd, at han fik matematiske afhandlinger udgivet af Videnskabernes Selskab; klassens to løver, fabriksinspektør Svend Lautrup-Larsen og den senere hofchef, kommandørkaptajn Johan Vest, der stod øverst på trappen i kammerherre-uniform med nøgle på bagen i blåt bånd og modtog os, når vi kom til majestæternes aftenselskaber, med ordene:

Clara Hammerich, Anna Hammerich, Anton Nielsen og Sigurd Schultz.

„Hvor ser du dejlig ud!“ – og så var aftenen gjort.

Lykkelig, sorgløs tid med rare lærere, i spidsen rektor Hauch, der lagde spiren i mig til videre udsyn end domkirken, palæet og Flensborgs boglade, navnlig til Rom, den evige stad, som stod hans hjerte så nær – og nu også mit, efter at have været der for attende gang og indsuget dens skønhed og uudtømmelige rigdom på minder fra svundne tider.

Vi, der holdt af den gamle skole, bør mødes i det nye prægtige skolepalads uden for byen d. 6. november og se, om vi ikke kan hjælpes ad med at slå bro over den kunstigt oparbejdede generationskløft.

På gensyn!

*Clara Hammerich, f. Flensborg,
60-års jubilær og still going strong.*

Knud Poulsen, r. 1921.

I det gamle Sparta lagde man vægt på at gøre ungdommen hårdfør. Den blev oplært lige på og hårdt, for psykologi, pædagogik og andre spidsfindigheder, som vi slås med i dag, var ikke aktuelle den gang. For 50 år siden havde vores skole ikke så få lighedspunkter med Sparta.

Nye elever måtte underkaste sig en ungdomsprøve; de skulle døbes. Dåben foregik i gårdspladsens vandtønde, og ypperstepræsterne var et par gamle elever, der håndfast dyppede den ny, så kun underkroppen var oven vande. Den hellige handling, der var offentlig, var hensynsfuldt henlagt til begyndelsen af det store frikvarter, så den indviede kunne nå at skifte tøj, førend undervisningen fortsatte.

Skolens normalklasser havde 30 elever, der sad på 15 dobbeltpulte, 3 rækker med 5 bag hinanden. Den yderste række stod langs 3–4 fag utætte vinduer med kun eet lag glas. Bagest var anbragt en mægtig tromle-brændeovn, som eleverne selv efter lyst og evne skulle fodre med store brændestykker. To gaslamper udgjorde hele belysningen. Man forstår heraf, at vi på få undtagelser nær var udsat for træk og kulde fra den ene side og blev stegt fra den anden. De to gaslamper var utilstrækkelige, og deres placering bevirkede, at næsten alle elever

fik for lidt lys, og lys fra den forkerte side. For at opfylde tidens krav til hygiejne var der i hvert klasseværelse opstillet to spytbakker. Endvidere fandtes i gården 7 lokummer, de to midterste med nøgle og hummerklo for lærerstaben, de tre til højre for drengene og de to til venstre for pigerne.

Sporten var der også sørget for. Fodboldbanen var placeret mellem byens gasværk og klarebassinet for natrenovation. Man kunne derfor altid lugte sig til vindretningen. Skolebadningen foregik i fjorden ca. 200 meter fra klarebassinet. Det var et held, at man ikke prøvede at måle vandets indhold af kolibakterier, for vandet bestod kun af kolibakterier. Alligevel var der ikke ret mange af os der døde.

Jeg kan ikke huske ret meget af, hvad jeg læste i skolen. Men en så nyttig ting som kongerækken, kan jeg på fingrene. Kunne man ikke sine lektier i historie, bad man nemlig blot om at komme op i kongerækken, og havde man den present, fik man rent UG. Vi lærte også, at når russerne virkede dannede, var det kun en ydre fernis, og at man skulle være forsigtig med finnerne, fordi de havde let til kniven. Endvidere at Czar Peter diede sin mor til han var 12 år. I lærerværelset var opstillet et af teknikkens vidundere, en grammofon, og to gange om året kunne vi høre tysk, talt af en tysker. Jeg var dybt betaget af „Im Löwengarten, das Kampfspiel zu erwarten...“, som meget dramatisk endte med ordene: „...den Dank, Dame, begehrt ich nicht, und wirft Ihr den Handschuh ins Gesicht!“.

I de første år havde vi en uhyre fornuftig karakterskala, der gik fra 0 til 6. Den tillod, at man uden at dumpe kunne negligere et eller to fag. Siden indførtes skalaen fra ÷ 23 til 8, og så måtte selv kørerne lære at spille violin, og det lykkedes jo ikke altid.

Men uanset skolens mindre gode sider bar vi vores skæbne uden at tænke for dybt over den. Da ideer som elevens medbestemmelsesret ikke var opfundet, havde vi det egentlig helt rart. Nogle af os, som lærerstaben havde dømt til evig fortabelse, forlod dog skolen i 2. og 3. mellem. Flere af disse bekræftede siden det gamle ord: „Skolens fukse – livets dukse“.

Jeg vil ønske, at det må lykkes at samle nogle af jubilærene fra 1921. For selv om mange

siger, at det er en ringe grund til kammeratskab, at man tilfældigvis har gået i samme klasse, véd vi, ikke mindst fra læsningen af dette blad, at lidelsesfæller alligevel finder det charmerende at få opfrisket gamle minder.

Knud Poulsen,
50-års jubilær.

★

Oluf Martensen-Larsen, st. 1931.

Kære kammerater fra 1931.

Nu ringer klokkerne i Roskilde os sammen igen! Margretheklokken smeltede vist under branden, og vi har vel også selv mistet nogle fjer.

Vor gamle skole – ak ja! Vi må være samlede for at indstille os på det chok at se den i sin nye ham. Kan vi ikke gennem at udveksle lidt erfaringer gøre os bedre udrustede til at lægge planer for de næste 40 år? Vi må jo tilpasse os de nye tider. Hvad med i en sildig natte-time at storme Kastellet og komme vor egen Provo-Jørgen til undsætning dernede på Roskildes overlevende Byvold?

På gensyn d. 6. november.

Jeres
Oluf Martensen-Larsen,
40-års jubilær.

★

Tage Riis Jørgensen, st. 1946.

III nsb studenter årgang 46 tog Grundlovsdag en sommerlig forsmag på den kommende jubelfest ved en skæg komsammen i Roskilde, der først sluttede den følgende dag ved middagstid! Med tydelig undren fastslog vi for hinanden: at vi var uforandrede både af sind og

skind, at vi var i fysisk topform til at feste et par døgn tid, og at selv mange års adskillelse ikke hindrede os i at være på bølgelængde. Det sidste er bemærkelsesværdigt, – kan sammenbragte børns 3 års tvungne samvær overhovedet „bære“? Det ku' det! Sandsynligvis fordi bl. a. vores gymnasietid lå i de sidste krigsår og faldt sammen med vores begyndende modningstid (skønt guderne skal vide, at vi var hylende umodne sammenlignet med vore dages unge). Dét snakkede vi i hvert fald meget om den juninat!

Analogt hermed var „hvordan man overlever med en teenager i huset“ et af de lystelige debattemner, der iøvrigt syntes udtømmelige. Sjøvt nok blev der ikke snakket meget „skole“. Det var, som om fordums gale streger (som vi dengang var officielle verdensmestre i) ikke var særligt „in“ som samtalestof. Dette nævnes som opmuntring til alle 25-års jubilærer. Hvis I ikke gider genopfriske Per og Pouls meriter fra dengang og tror, at jubilærer ikke kan snakke om andet, så tænk om og kom til novemberfesten. Erfaringerne var så gode fra vores lille forpremiere, at vi herudfra må kunne slutte, at hele den øvrige årgang heller ikke vil have kommunikationsbesvær.

Iøvrigt bliver novemberfesten dejligt afdramatiseret ved at blive afholdt på den nye, gamle skole, og selvom heller ikke vi får lov til at overnatte der, kan vi vel regne med åbent hus, så længe vi bare kan stå på benene. Vi undgår også kjole og hvidt (du kan altså komme i dit eget tøj og gemme eventuelle ordner af vejen til en passende lejlighed).

Vis din elasticitet. Ud af fjerene med dig til et fornøjeligt og snaksomt gensyn på Holbækvej!

Tage Riis Jørgensen,
25-års jubilær.

Generalforsamlingen 7. nov. 1970

Efter at rektor *Tolderlund-Hansen* havde budt velkommen, bød formanden *Peter Hartmann* på bestyrelsens vegne velkommen til generalforsamlingen og foreslog, at man traditionen tro valgte rektor til dirigent. Dette vedtoges med akklamation.

Rektor takkede for valget og gav ordet til formanden, som aflagde beretning, hvor han bl. a. sagde:

Allerførst vil jeg gerne takke rektor, både fordi vi igen har fået husly til vor generalforsamling og for tilsagnet om at stille sig til rådighed som dirigent. Endelig har vi med glæde bemærket, at skolen som sædvanlig har hejst flaget.

Selv om det kun er anden gang, Roskildenser-Samfundet afholder sin generalforsamling herude på Holbækvej, føler jeg, at vi ligesom skolen selv er „faldet til“. At dette er tilfældet for skolens vedkommende, fremgår klart af årsskriftet, hvor man igen har været så venlig at bringe et afsnit om Roskildenser-Samfundets virksomhed.

Af indholdet af skolens årsskrift, der iøvrigt bringer mange interessante oplysninger om skolens liv, vil jeg især hæfte mig ved det forhold, at dimittendantallet fortsat er meget stort og stigende, thi dette burde jo i realiteten medføre, at også antallet af medlemmer af Roskildenser-Samfundet var stigende, hvilket desværre ikke er tilfældet.

Inden jeg går over til at kommentere dette forhold, vil jeg imidlertid gerne, ligesom det har været tilfældet ved alle tidligere generalforsamlinger, mindes de trofaste

medlemmer, som vi i dag har kendskab til, at vi har mistet siden sidste generalforsamling, fordi de er afgået ved døden: Civilingeniør *Hakon Bruun* (st. 1920), distriktschef *Aksel Kristensen* (t. 1920), *Frederik* lensgreve *Knuib* (st. 1923), politiinspektør *E. Groes-Petersen* (st. 1925) og dyrlæge *Gorm Jensen* (st. 1933).

Siden generalforsamlingen i fjor har der været afholdt tre bestyrelsesmøder, hvor foreningens aktivitet er blevet grundigt drøftet, og hvor bl. a. de forskellige forslag, som fremkom ved sidste års generalforsamling, er blevet vendt og drejet, bl. a. i lyset af vore praktiske og herunder økonomiske muligheder.

Der er endvidere fremkommet forskellige forslag til ændringer af vore fester med henblik på at få skabt en større tilslutning. Vi håber, at kunne følge disse forslag og ideer op i den nærmeste fremtid og har med henblik herpå allerede berammet et møde i den nye bestyrelse inden udgangen af indeværende måned.

Jubilæumsfesten i fjor, som jo i realiteten var beretningsårets første sammenkomst, forløb på en både værdig og hyggelig måde, men tilslutningen var mindre end året forud, og det samme er tilfældet i år. Vi har derfor i bestyrelsen drøftet, om tiden nu ikke er ved at være inde til at gøre brug af rektors tilbud om at henlægge festen til den ny skole, der jo råder over en smuk festsal. Det vil naturligvis ikke være let at servere en middag med tre retter, men til gengæld vil arrangementet utvivlsomt kunne gennemføres for en mindre kuvertpris.

Personligt syntes jeg ikke om det, men hvis en flytning med dertil knyttet reduktion af prisen kan bevirke en forøgelse af deltagerantallet, bør vi ikke tøve for længe.

Dette kan der imidlertid siges meget både pro og kontra om, og jeg hører gerne, hvad generalforsamlingen i dag mener om spørgsmålet.

Med hensyn til vort medlemstal kan jeg bringe den relativt glædelige oplysning, at det ikke, i modsætning til de senere år, er dalet. Det er faktisk i dag nøjagtigt det samme som for et år siden, nemlig ca. 1.100. Når ordene „relativt glædelige“ er anvendt, skyldes det dels, at vi i de senest foregående år har måttet registrere en nedgang på ca. 50 pr. år, og dels, at medlemstallet naturligvis burde være stigende med det stærkt forøgede antal dimittender.

I marts måned blev der på skolen afholdt en fest for de sidste seks årgange. Festen, der forløb tilfredsstillende, havde samlet ca. 250 deltagere.

I juni måned blev der ligesom tidligere i samarbejde med skolen afholdt en fest for dimittenderne med pårørende. Også denne fest, der havde samlet ca. 300 deltagere, forløb på en både værdig og fornøjelig måde. Festen var for første gang henlagt til skolen.

Om aktiviteten iøvrigt skal nævnes, at vi atter, takket være først og fremmest *Carina Andersen-Rosendals* indsats, har været i stand til at udsende „Roars Kilde“. Foreningen skylder også sin regnskabsfører, revisor *Jørgensen*, megen tak for hans fortsat store arbejde, og sekretæren, fru *Winther*, en ikke mindre tak for hendes i realiteten utrolige og ofte urimelige arbejdsindsats i forbindelse med udsen-

delser, opsporing af jubilarer samt deltagelse i planlægning og gennemførelse af fester m. v.

Efter en kort drøftelse, der dels drejede sig om spørgsmålet om en ændring og flytning af jubilarfesten fra Hotel Prinsen til skolen – noget, der overvejende var stemning for – og dels om mulighederne for øget tilgang fra de yngre årgange, blev beretningen enstemmigt godkendt.

Punkt 2 på dagsordenen var regnskabet, som formanden gennemgik summarisk, da det som sædvanlig var trykt i „Roars Kilde“. Der var almindelig tilfredshed med den yderligt forbedrede økonomi, der bl. a. medførte, at spørgsmålet om en kontingentforhøjelse i hvert tilfælde ikke var aktuelt i øjeblikket. Regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Punkt 3 drejede sig om lånesager. Næstformanden, advokat *Røest-Hansen*, aflagde beretning om arbejdet og oplyste, at der i øjeblikket løber ialt 54 lån på tilsammen godt kr. 100.000. Pengenes – især gennem de senere år – stærkt formindskede købekraft har naturligvis udhulet værdien af vore beskedne legater, og nægtes kan det heller ikke, at vi jo har fået en stedse stigende konkurrence fra „Ungdommens Uddannelsesfond“, hvilket vi naturligvis skal være glade og taknemmelige for. Alligevel har mange unge kammerater her fået en lille håndsrækning, som de har været glade for, og bortset fra, at man nu, bl. a. på grund af forslag fremkommet ved sidste generalforsamling, er inde på at forøge legatportionernes størrelse, naturligvis i så fald på bekostning af deres antal, vil fonden fortsætte sin aktivitet uændret.

Behandlingen af dette punkt på dagsordenen sluttede med, at formanden takkede

Røest-Hansen for det store arbejde han udførte for Studie- og Uddannelsesfonden.

Punkt 5 var valg til bestyrelsen. I stedet for *Grete Sieck* og *Eskild Jensen*, der ikke ønskede genvalg, blev adjunkt fru *Ellen Thorsen* og fru *Lise Whitta Jørgensen* nyvalgt.

I stedet for *Sv. Berthelsen*, dimittend fra 1968, blev stud. med. *Anders Pedersen*, dimittend fra 1970, nyvalgt.

De øvrige medlemmer, der var på valg,

formanden, næstformanden og *Erik Carstensen*, blev genvalgt.

Punkt 6 var valg af revisorer. Formanden takkede de to revisorer for deres indsats. Begge revisorer, statsadvokat *Hans Chr. Beck* og landsretssagfører *Esben Johannsen*, blev genvalgt.

Punkt 7, eventuelt. Efter en kort drøftelse blev mødet hævet, hvorefter formanden takkede rektor hjerteligt ikke alene for effektiv varetagelse af hvervet som dirigent, men også for al bistand ydet gennem det år, der nu var gået.

Stiftelses- og jubilæarfesten

Festen fandt som sædvanlig sted den første lørdag i november i hotel Prinsens sal.

Formanden, *Peter Hartmann*, bød velkommen til de tilstedeværende jubilæarer, medlemmer, lærere samt rektor *Tolderlund-Hansen* og fru. Desuden bragte han en hilsen til direktør *H. Sprechler*, Roskildenser-Samfundets tidligere formand, som var 60-års jubilæar, men desværre ikke tilstede ved middagen.

I sin tale til jubilæarerne bragte rektor *Tolderlund-Hansen* en hjertelig hilsen fra skolen, som er den samme – men ak, så forandret. Selv om rammerne er andre, havde rektor alligevel en dyb respekt for minder og traditioner, skønt han ikke helt kunne dele dem. De unge idag er meget anderledes end tidligere, måske også besværligere med deres revolte, men de vil noget nyt.

Nogen siger: ak, hvor forandret – andre siger: forandring fryder. Også i det nye er der varmende kræfter, men desværre er der nok ikke mange af os, der er tilstede her i aften, der når at se, hvad de unge har fået ud af det om 25 år.

Rektor *Tolderlund-Hansen* sluttede med et leve for Roskildenser-Samfundet, som så trofast søger at holde sammen på gamle skolekammerater.

Formanden nævnte de tilstedeværende jubilæarer

årgangsvise, og forsamlingen hyldede dem hjerteligt. I løbet af aftenen talte en repræsentant for hver årgang.

Den første taler var godsejer *H. W. Tillisch*, r. 1905. Han takkede Roskildenser-Samfundet for indbydelsen og var glad for, at samhørigheden med skolen stadig eksisterede. Når jeg ser, hvad der er udrettet med den nye skole, sagde han bl. a., må jeg ønske til lykke med resultatet. Det må være et interessant instrument at spille på for lærerne. Godsejer *Tillisch* sluttede med at udbringe et leve for rektor og lærerstaben.

Professor, dr. phil. *Louis Hammerich*, st. 1910, var næste taler. Han sagde bl. a.: Jeg er fra den gang, da Roskilde var en by på 8.000 indbyggere, og jeg havde et roligt liv i en lykkelig tid. Det må være svært at være lærer idag, men det bliver interessant at se, hvad de unge udvikler sig til. Professor *Hammerich* sluttede med en hilsen fra de urgamle til den stadig unge skole.

Generalmajor *E. Johnstad-Møller*, r. 1910, mindedes med taknemmelighed sin skoletid og takkede skolen, rektor og Roskildenser-Samfundet, fordi de i fællesskab holder sammen på gamle skolekammerater.

Øvrige talere var landsretssagfører *Svend T.*

Bruun, st. 1920, gårdejer *Kjeld Varming*, r. 1920, rektor *Hermod Andersen*, st. 1930, lagerforvalter *H. Borge Nielsen*, r. 1930, bibliotekar *Helga Bonnis*, st. 1945 og civilingeniør *G. E. Lundgren*, st. 1945.
Mange af talerne berørte vor tids ungdoms-

problemer, hvilket var meget naturligt netop ved denne fest.

Middagen sluttede traditionen tro med, at alle sang „Skuld gammel venskab rejn forgo“, og efter kaffebordene begyndte dansen i hotel Prinsens gamle, minderige sal.

Årets jubilarer

50-års jubilarer

Studenter 1921, spr.

Valgmenighedspræst *Harald Bredsdorff*, Kirkebakken, Odder.
Oberstinde *Ingeborg Hausteen*, f. *Buch*, Bakkevej 8 A, Virum.
Cand. mag., fru *Inger Stærmose*, f. *Bæksted*, Højstrupvej 95, Brønshøj.
Lagerforvalter *Tage Skat Gade*, Ullerupdalvej 207², Fredericia.
Markvard Grubbe, afg. v. døden.
Fhv. arkivar *Jens Olav Bro-Jørgensen*, Strandvej 36 A, Hellerup.
Landsdommer *Otto Lund-Andersen*, Hammerensgade 1, København K.
Fru *Bodil Bruun*, f. *Poulsen*, Fortunvej 9, Charlottenlund.
Fru *Inge Nissen*, f. *Sandø-Petersen*, Slotsalle, Slagelse.

Studenter 1921, matm.

Cand. jur. *Holger Agertoft*, Tryggevej 106, Brønshøj.
Kontorchef, civilingeniør *Alfred Andersen*, Dr. Margrethesvej 38, Roskilde.
Kontorchef, cand. polit. *Svend Godvin*, Borgevej 28, Lyngby.
Repræsentant *Svend Johannsen*, Odinsvej 22, Åbyhøj.
Fru *Inge Spøhr*, f. *Kjær*, Kongebrovej 17, Sorø.
Karl Otto Knudsen, afg. v. døden.
Overlærer, fru *Else Rostoft*, f. *Larsen*, Vester Marie alle 22, København S.
Civilingeniør *Niels Birger Nielsen*, Peter Bangsvej 155, København F.
Tage P. G. Nielsen, afg. v. døden.
Landsretssagfører *L. Otto Øtber*, Kordilgade 36, Kalundborg.
Civilingeniør *Erling Sandø-Petersen*, Chr. X.s alle 67, Lyngby.

Realister 1921

Direktør *Hans Chr. Andersen*, Rue de Chillon 1, 1842 Territet, Schweiz.
Fhv. overlærer *Lilly M. Bach*, Fælledvej 1, Roskilde.
Fru *Inger Fischer*, f. *Bruun*, Vårkærvej 10, Viby J.
Fuldmægtig *Frode Buttrup*, Willemoesgade 76, København Ø.
Møllereparatør *Svend Gade*, R.R.I. Port Albern, B.C. Canada.
Karen Eriksen, f. *Hansen*, afg. v. døden.
Kunstmaler *Lauritz B. Hartz*, Sverigesvej 14 B, Lyngby.
Kontorchef *Henning Aage Malling-Holm*, Steen Billes Torv 1-3, Århus N.
Thorbjørn Lange, afg. v. døden.
Cand. pharm. *Christian F. Møllike*, Peter Bangsvej 85, København F.
Fru *Zelie Wieluch*, f. *Mourier*, afg. v. døden.
Mekaniker *Børge K. Nielsen*, 120 Glencroft Road, Kings Park, Glasgow S.H., Scotland.
Trikotagehandler *Carl Chr. Wiingaard*, Gottfred Rothesvej 8, Charlottenlund.
Bankprokurist *Kaj Svarre Nielsen*, Havnevej 16, Roskilde.
Direktør *Knud Poulsen*, Parkvej 28, Virum.
Handelsgartner *Erik Neergård Rasmussen*, Næstvedvej 235, Ringsted.
Direktør *Gunnar Sandø*, Tornevangsvej 4, Birkerød.
Gårdejer *Christian F. Schultz*, Kværkeby Møllegård, pr. Kværkeby.
Margrethe Schultz, afg. v. døden.
Poul Sørensen, afg. v. døden.
Fru *Gerda Buchwald*, f. *Schmidt Wangenheim*, Høyrups alle 8, Hellerup.

40-års jubilarer

Studenter 1931, spr.

Sognepræst *Otto Berthelsen*, Jerslev.
Lektor *Arne Byberg*, Baldersvej 22, Roskilde.
Fru *Helga Jensen f. Grubbe*, Glentevej 4, Vejen.
Læge *Jørgen Heerfordt*, Byvolden 25, Roskilde.
Fru *Eli Toivola, f. Jacobsen*, Bernbölevägen 40, Grankulla, Finland.
Cand. jur. *Harald Klitager*, Hostrups Have 50, København V.
Fru *Else Birgitte Oxhøj, f. Johannsen*, Mågevej, Horsens.
Fru *Mee Harimann, f. Knudsen*, Hannelundsvej 6, Rungsted Kyst.
Bibliotekar, cand. mag. *Johan Fr. Koch*, Bogfinkevej 24, Tåstrup.
Cand. jur., fru *Ina Wille, f. Lynged*, Smakkegårdsvej 66, Gentofte.
Læge, fru *Grete Ølgård, f. Mackeprang*, Nørregade 13, Varde.
Læge *Oluf Martensen-Larsen*, Stortmgade 35, København K.
Oberst *Else Martensen-Larsen, f. Paludan-Müller*, Dalvej 4, Hørsholm.
Fru *Bodil Bredsdorff, f. Quistgård*, Egholmvej 4, Korsør.
Lektor, fru *Karen Louise Bøggild, f. Schønau*, Lerbækvej 14, Virum.
Fru *Jonna Braathen, f. Wedel-Larsen*, 15097 Marine Drive, White Rock, B.C. Canada.
Tandlæge, fru *Gerda Jensen, f. Velling*, Maglekildevej 34, København V.
Ragna Voigt-Hansen, afg. v. døden.

Studenter 1931, matm.

Anna Christensen, afg. v. døden.
Bibliotekar, fru *Inge Lange, f. Felding*, Lahnsgade 51, Odense.
Købmand *Erling Frederiksen*, Vester Såby, pr. Hvalsø.
Kai Frederiksen, afg. v. døden.
Fru *Dora Schlederermann, f. Johannsen*, Hyldeageren 10, Trørød, pr. Vedbæk.
Overlæge, dr. med., fru *Herdís von Magnus, f. Rye Hansen*, Séruminstituttet, Amager Boulevard 80, København S.
Civilingeniør *Erik Schlederermann*, Hyldeageren 10, Trørød, pr. Vedbæk.
Landsretssagfører *Kai-Birger Ørum Jensen*, Skovbrynet 8, Ålborg.

Realister 1931

Fru *Sally Ann Baltzer Jørgensen, f. Benielspacher*, Bøgevang 38, Virum.
Fru *Inger-Marie Buhl-Petersen, f. Borke*, Hegnet, Reerslev, pr. Hedehusene.
Fru *Benedicte Vesterbirk, f. Byberg Nielsen*, Karisealle 19, Hvidovre.
Prokurist *Kaare Hafstrøm*, Dr. Tværgade 33, København K.
Erik Hansen, afg. v. døden.
Forsøgsleder *Leo Hagen Hansen*, Sjællandsvej 16, Kolding.
Direktør *Niels Daniel Kemp*, Bognæsgården, Roskilde.
Fuldmægtig *Knud H. P. Mogensen*, Astrupvej 74, Brønshøj.
Fru *Grete K. Krumbach, f. Nielsen*, Kongevejen 167 A, Holte.
Johanne Louise Korsgård, f. Nielsen, afg. v. døden.
Viktualiehandler *Poul H. Nielsen*, Gertsvej 8, København S.
Fru *Anne-Margrethe Blom-Andersen, f. Pedersen*, Phistersvej 29, Hellerup.
Sekretær, fru *Inger Riis Christiansen, f. Hansen*, Frederiksborgvej 118, Roskilde.

25-års jubilarer

Studenter 1946, spr. A

Fru *Bodil Borgo, f. Fejerskov*, S. Croce 5, 50122 Firenze, Italien.
Fru *Ellen Marie Olesen, f. Helweg-Larsen*, Alsvej 17, Risskov.
Læge *Finn Hjortskov*, Skandrups alle 31, Hareskovby.
Birgitte Jacobsen, Maglebo 13, Kastrup.
Lærerinde, fru *Jytte Koed, f. Jensen*, Løgstrup.
Major *Hans Henning Jørgensen*, Traneholmen 28, Birkerød.
Fru *Agnete Jønsson, f. Kirkegård*, Pilegårdsvej 101, Herlev.
Korrespondent *Ase B. Knudsen*, Strandvej 30, København Ø.
Fru *Inge Lyng, f. Maadsen*, Jægersborgvej 58, Lyngby.
Lærerinde, fru *Kirsten Laurents, f. Mygind*, Skovvej 38, Nyborg.

Forreste række fra venstre: Birgitte Laxdal, Bent Nyegaard, Kirsten Nielsen, Kirsten Mortensen.
 Bageste række fra venstre: Tage Riis Jørgensen, Per Winther, Birthe Lindschouw Jensen,
 Preben Clausen, Helmer Andersen, Anette Brødsgaard, Børge Pilegaard.

Lærerinde, fru *Ellen Karen Wittus Nielsen, f. Nielsen*, Harløse skole, pr. Hillerød.
 Lærerinde, fru *Inger Laustsen, f. Rasmussen*, Pension Højfeldt, H. C. Ørstedsvvej 32, Kbhvn. V.
 Korrespondent, fru *Birgit Brunoe, f. Støvring-Nielsen*, Rosenvængets alle 30, København Ø.
 Arkitekt *Jørgen K. Vesterholt*, Amaliegade 41³, København K.

Studenter 1946, spr. B

Fuldmægtig *Hans Helmer Andersen*, Møllehusvej 95, Roskilde.
 Fru *Anette Hänninger, f. Brødsgård*, Storängstigen 5, Stocksund, Sverige.
 Læge *Preben Clausen*, Strandhusvej 51, Juelsminde.
 Fuldmægtig, cand. jur., fru *Birthe Elmquist, f. Lindschouw Jensen*, Gl. Kongevej 121, Kbhvn. V.
 Afdelingschef *Tage Riis Jørgensen*, Frederiksborgvej 53 B, Roskilde.
 Fru *Birgitte Pålsson, f. Laxdal*, Solvallagata 28, Reykjavik, Island.
 Stadsbibliotekar *Kirsten Mortensen*, Engholmvej 67, Himmelev, Roskilde.
 Adjunkt, fru *Kirsten Bjørkbom, f. Nielsen*, Karseløkken 6, Nyborg.
 Læge *Bent Nyegård*, Viuf.
 Dyrslæge *Børge Pilegård*, Sindshvilevej 5³, København F.
 Chefredaktør *Per Vinther*, Nørregade 46, Ringsted.

Studenter 1946, matm. A

Reservekirurg, dr. med. *Jørgen la Cour Andersen*, Strandparksvej 5, Hellerup.
 Managing Director *Svend Age Andersen*, 57, Scott Street, Beaumaris, Victoria 3193, Melbourne, Australia.
 Skibsreder *Axel Bitsch-Christensen*, Gudrunstrasse 106², Hamburg 56.
 Overlæge *Hans Jørgen Faarvang*, Bakkekammen 23, Holbæk.
 Tandlæge *Kurt Rode Gjølbj*, Algade 26, Roskilde.

Læge *Ole Mogens Hansen*, Ledøjetofte 45, pr. Ballerup.
 Tandlæge, fru *Ase Liebe-Lindgreen, f. Jensen*, Kvædehaven 113, Brøndbyøster.
 Afdelingsleder *Holger Lindeskov Agertoft*, Degnemosealle 15, Brønshøj.
 Dommerfuldmægtig *Valdemar Kersting*, Sct. Jørgensvej 46, Svendborg.
 Afdelingsleder, cand. jur. *Poul Erik Jensen*, Rolighedsvej 43, Birkerød.
 Organisationssekretær *Bent Tue Jørgensen*, Truelstrup, pr. Viby Sj.
 Civilingeniør *Poul Kroon*, Solbyen 10, Hasseris, Ålborg.
 Dyrslæge *Erik Buur Larsen*, Rostrup, pr. Arden.
 Major *Folmer C. B. Løvholm*, Ringparken 30, Roskilde.
 Sekretær *Inger Drachmann*, Hyltebjergs alle 60 H, Vanløse.
 Civilingeniør *Helge Olsen*, Lindeparken 53, Næstved.
 Lærerinde *Birgitte Poulsen*, Sct. Jørgensvej 25, Roskilde.
 Landinspektør *Gunnar Poulsen*, Egelundsvej 1, Strøby Egede, pr. Køge.
 Civilingeniør *Bendt M. Sjølund*, Bakkevej 48, Virum.
 Teknisk tegner, fru *Lillian Christiansen, f. Tertz*, Arnevangen 35, Søllerød, pr. Holte.

Studenter 1946, matm. B

Afspændingspædagog, fru *Birgit Fristed, f. Borgnæs*, Sandskrænten 14, Søllerød, pr. Nærum.
 Landsretssagfører *Peter Chr. Buch*, Tjørnebakken 13, Haderslev.
 Fuldmægtig *Carl Johan Christoffersen*, Monrads alle 48, Valby.
 Afdelingschef *Poul V. Frederiksen*, Enighedsvej 14, Charlottenlund.
 Lærerinde, fru *Ellen Agnete Schrøder, f. Hansen*, Kærmindevej 29, Herning.
 Superintendent of Clinics *Elo Kolinn Glinfort*, 290 North Shore Blvd., West Burlington, Ontario, Canada.
 Prokurist *Kaj H. Hansen*, Lærkevænget 3, Dåstrup, pr. Viby Sj.
 Læge *Ove Juel Hansen*, Prins Haralds alle 45, Fruens Bøge, Odense.
 Læge *Åge Munk Jensen*, Sct. Peders Kirkeplads 11, Næstved.
 Tandlæge, fru *Kirsten Carstens, f. Søndergård Nielsen*, Diget 10, Køge.
 Læge, fru *Anna Margrethe Rasmussen, f. Nygård*, Turistvej 190, Birkerød.
 Civilingeniør *Anders Jørgen Munk Pedersen*, Pilehavevænget 43, Albertslund.
 Fru *Anne-Lis Andersen, f. Pedersen*, Lundegade 1, Helsingør.
 Civilingeniør *Ib Fryd Pedersen*, Bagsværdvej 133 D², Lyngby.
 Læge, fru *Jytte Tissot, f. Pedersen*, Møngevej 45, Helsingør.
 Fru *Else Elmo Jensen, f. Petersen*, Birkevænget 65, Nakskov.
Kirsten Reiter, afg. v. døden.
 Civilingeniør *Børge Skov*, Kærstykket 61, Hvidovre.
 Boghandlermedhjælper *Jørgen Thamdrup*, Lauravej 14, Valby.

Realister 1946, A

Lærer *Christen K. H. Andersen*, Søllinge, pr. Ringe.
 Lærer *Poul Henning Beyer*, Slotshaven 23, Holbæk.
 Fru *Mette Eilersen, f. Bierring*, Ndr. Strandvej 53, Helsingør.
 Bankfuldmægtig *Holger Boserup*, Brodalvej 8, Køge.
 Håndarbejds lærerinde, gårdejer *Karen C. Christiansen*, Kr. Sonnerup, pr. Kr. Såby.
 Cand. polit. *Holger Læssø Engberg*, 375 Riverside Drive, New York N.Y. 10025, U.S.A.
 Direktør *Hans Eyvind Haudens*, Moltkesvej 17, Haslev.
 Fru *Lis Prætorius, f. Hansen*, Siestavej 7, Glostrup.
 Autoforhandler *Asger Jensen*, Kr. Hyllinge.
 Overlærer, fru *Elin Fjordbo, f. Kaltoth-Hansen*, Brandstrup, pr. V. Tirsted.
 Vicekonsul *Knud Kirstein*, Real Consulado General de Dinamarca, Via Layetana 5, Barcelona, Spanien.
 Fru *Kirsten Faber Frost-Nielsen, f. Knudsen*, Shikun Nayot 20, Jerusalem, Israel.
 Ingeniør *Erik Larsen*, Gymnasievej 59³, Køge.
 Overlæge *Ove S. Lauritsen*, Kirkebjerg alle 179, Brøndbyøster, Glostrup.
 Fru *Anna Margrethe Damgård, f. Olsen*, Prejlerup, pr. Grevinge.
 Direktør *Jens Chr. Smedegård*, Haderslev Mælkecentral, Solsikkevej 2, Haderslev.
 Gårdejer *Holger Thingstrup*, Ølsemaglevej 78, Ll. Skensved.
 Cand. polit. *Kasper Vilstrup*, Askevænget 23, Virum.
 Fru *Rita R. Gillesberg, f. Waneck*, Frederiksborgvej 157, Himmelev, Roskilde.

Realister 1946, B

Gårdejer *Kjeld Enevoldsen*, „Gadeagergård“, Alme, Græsted, Smidstrup.
Ergoterapeut, fru *Ellen Maria Pedersen*, f. *Hellner*, „Eskegård“, Tornum, Linstrup.
Fru *Ani Dill-Jensen*, f. *Jensen*, Göschenenstrasse 20, Basel, Schweiz.
Telegrafist, lærerstuderende *Palle Jensen*, Nordvej 111, Nordrup, Ringsted.
Direktør *Erling Vagn Jørgensen*, Hegnet 16, Tved, pr. Kolding.
Cand. agro. *Knud Kristensen*, Roskildevej 140, Hillerød.
Overlærer *Hans Christian Larsen*, Birkealle 16, Hvidovre.
Gårdejer *Mogens S. Larsen*, Tingstedvej 6, Reerslev, Hedehusene.
Tandlæge *Niels Jørgen Larsen*, Klosterengen 20, Roskilde.
Bankbogholder *Axel Nielsen*, Våbensted, Maribo.
Fru *Kirsten Sørensen*, f. *Nobel*, Maglekildevej 17, Roskilde.
Fru *Margit Petersen*, f. *Olsen*, afg. v. døden.
Fru *Birgitte Wolfbagen*, f. *Faber Petersen*, 2708 Nottingham, Huston, Texas, 77005 U.S.A.
Fru *Karen Margrethe Wedel*, f. *Petersen*, Friggasvej 5, Roskilde.
Gårdejer *Viggo Pinholt*, Tyvelse, Glumsø.
Trafikkontrollør *E. Vagn Sørensen*, Vinterbanen 33, Ballerup.
Fru *Kirsten Gundlev*, f. *Sørensen*, Attemosevej 7, Søllerød, pr. Holte.

Autoritet, frihedens bedste beskyttelse

*Rektor Tolderlund-Hansens sidste
translokationstale.*

Havde dette været folketingets talerstol, ville jeg have bedt formanden om tilladelse til at citere. Den havde jeg sandsynligvis fået, men måske var formanden blevet let rystet, når han hørte følgende, hentet fra en studentereksamenstil i år – dog ikke her fra skolen.

„Selv om eleverne mere og mere skider på, hvad læreren mener, er den gode elev så ikke stadig hende, der retter sig efter læreren og passer sine lektier hjemme? Folk er ikke selvstændige og frie mennesker, der handler fuldstændigt efter eget initiativ, men de er usikre, uselvstændige og bange, og i stedet for at finde ud af årsagen til frygten og derved blive befriet for den, støtter de sig til en eller anden form for autoritet. Derfor går verden ad helvede til. Hvis den skal reddes, må vi alle blive Hippier. Og hvis det skal lyk-

kes at få mennesker til at tænke selvstændigt og sætte spørgsmålstegn ved autoriteter, må man starte tidligt (i skolen).

(Dette gælder også Dem, kære censor, og dig, kære Sigurd). Kærlig hilsen, Søren“. Denne Søren's venlige hilsen, også til undervisningsdirektør Sigurd Højby, er hermed bragt videre.

Nogle vil korse sig over den og betragte Søren som typisk udtryk for ungdommens vanartethed og mangel på dannelse. Sikke et sprog!

Andre vil lytte til den lidenskab, der åbenbart presser på bag Søren's grove ord. Han er overbevist om, at mennesker i dag er usikre, uselvstændige og bange, fordi de er slaver under en autoritet. Han mener, at lykken er den absolutte frihed.

Der er ingen grund til ikke at tro, at Søren er en ung, ærlig idealist – som masser af de jævnaldrende, der tidligt og sent angriber systemet – der forstiller sig en anden og meget bedre tilværelsesform –

der anklager os ældre for at være reaktionære og forbenede og for ikke at forstå dem.

Det gør nu nok en del af os – måske bedre, end de tror.

Vi er nogle stykker fra de ældre årgange, som klart ser værdierne i de unges drømme om et bedre samfund, uden stress og „ræs“, uden forurening, uden isolation mellem mennesker, uden had og krig, uden undertrykkelse. Alt sammen – og meget mere af den art – udtryk for en påskønnelsesværdig idealisme.

Der er blot et par bemærkninger at gøre til Søren og ligesindede.

For det første: Idealisme er ikke bare ædel. Idealisme gjorde Jeanne d'Arc til sit folks helgeninde. Men det var også idealisme, der drev inkvisitorerne og de folk, der i vort århundrede har administreret koncentrationslejrene. Jeg fornemmer, at Søren hører til den type, man måske kan betegne som „de nådeløse idealister“, fanatikere, som vil have deres sag igennem, koste hvad det skal.

Det nytter ikke at sige undskyldende, måske endda beundrende, om den type: Ja, men de er da idealister! Den tale reagerer jeg altid uvilkårligt imod; for der er kun et hanefjed mellem idealisme og intolerance.

Den anden bemærkning, jeg vil gøre til Søren og hans sympatisører, er følgende: Han opererer helt selvfølgeligt med den idé, at kan man komme autoriteten til livs, så vil friheden blomstre. Det lyder bebnærende og er i dag en uhyre populær idé, ikke mindst blandt unge: Autoritet kvæler friheden. Væk med al tvang, så vil den skabende fantasi blive frigjort, så kan vi etablere det fuldkomne samfund.

Men er det sandt?

Jeg læste i vinter i „Journal de Genève“ nogle artikler af den internationalt kendte sociolog Robert Nisbet. Han var inde på dette særdeles aktuelle emne, og han hævdede, at når autoriteterne nedbrydes, er der efter al vor erfaring kun to muligheder: Kaos eller diktatur. Slappes samfundets autoritet, dukker der folk op, som er parat til at tage sagen i deres egen hånd – jævnfør i dagens Danmark ideen om private vagtværn, evt. udstyret med cykelkæder.

Sådan gik det i Athen. Det strålende 5. århundrede mundede ud i den peloponnesiske krig, og da den almindelige opløsning bredte sig, vendte athenenserne sig til despoterne, generalerne, tyrannerne, som man mente var de eneste, der kunne genoprette den nødvendige orden. Sådan gik det i Vesteuropa under den franske revolution. Jakobinere og andre fanatikere havde som deres erklærede mål at nedbryde al traditionel autoritet; derved ville de frigøre det naturlige menneskes ædle egenskaber. Og hvordan gik det så? Da revolutionen var udartet til terror, var det nat med ideen om de ædle egenskabers herredømme; så tog Napoleon magten og spændte store dele af Europa under sin politistats åg.

Sådan gik det i Tyskland i mellemkrigs-tiden. Efter at man havde oplevet en stadig tydeligere opløsning i løbet af 20'erne, en svigten af samfundets autoritet, faldt riget i hænderne på nazisterne og Hitler.

★

Autoriteten, som Søren går til kamp imod, kan intet samfund undvære. Får man den nedbrudt, er det ikke friheden, der indfinder sig, men magten.

Og det er den rå magt, der knuser fri-

heden, ikke autoriteten. Den kan vi simpelthen ikke undvære.

Vi kan heller ikke undvære idealismen. Vi kan ikke undvære de unges kritik og store syner. Det skal ikke glemmes, at mange af de bedste ideer, der er fostret i vor kultur, er kommet fra unge. De revolutionære har ikke først og fremmest været slaver, ikke underbetalte landarbejdere, ikke fabriksarbejdere. Det har ofte været studerende. Derfor er det ikke så mærkeligt, at vi i dag oplever, at i kampen mod systemet er studenter og gymnasiaster i forreste linje.

Dem skal vi lytte til. Vi skal også lære af dem. De har nemlig fat i ting, der både skal høres og gøres.

Men de skal have de to ting at vide, som jeg her har talt om:

Idealisme kan så let som ingenting slå ud i fanatisme og intolerance. Bevar os for de nådeløse idealister.

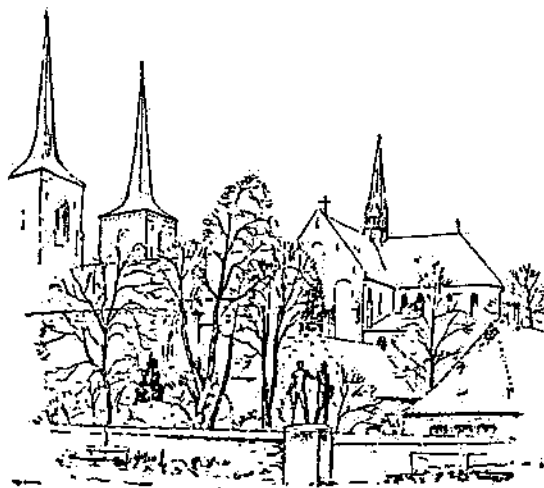
Autoritet er et uimodståeligt gode. Den er frihedens bedste beskyttelse. Uden autoritet slår friheden over i anarki og rå magtudfoldelse.

En del af de unges ideer er højst sandsynligt bedre end vore. Men skal vi lære af jer – og I måske af og til også af os – så må vi kunne mødes på det plan, hvor det ene er argumenternes vægt, der tæller. Hvor det eneste, der gælder, er, om man kan overbevise hinanden.

Såkaldte udenomsparlamentariske eller ekstraparlamentariske metoder er skridt på vejen til diktatur. Derfor må der ikke gives køb på det felt. Det ville være forræderi mod det bedste i ungdommens drøm om en bedre verden end den, I skal overtage.

Man skal nok være smidig, men man skal også passe på ikke at have for meget fedt under skosålerne.

G. Tolderlund-Hansen.

Translokationen

Skolens festsal var smukt pyntet med røde og hvide blomster – en gave fra foreningen Roskilde Katedralskoles Venner – da rektor *Tolderlund-Hansen* for sidste gang kom ind med de 178 studenter og 12 realister, som udgjorde årets dimittender.

Det var i ordets egentlige forstand en meget broget forsamling. Skønt studenterhuerne var i overtal, var det ikke det sædvanlige opbud af hvide kjoler og mørkt tøj. Der var så at sige alt fra hot pants til maxikjoler og buksedragter for pigernes vedkommende, og de unge mænd var næsten lige så farvestrålende som pigerne med brogede jakker og benklæder. Og så var der naturligvis også de hvide studenterkjoler og det pæne blå jakkesæt for at gøre billedet fuldkomment.

Rektor *Tolderlund-Hansen* sagde i sin indledningstale, at det nu er frivilligt, om man vil komme til translokationen, men det så da ud til, at alle var til stede.

Nu får man heller ikke mere „tildelt“ et legat. Legaterne bliver „tilbudt“ eleverne, som selv kan bestemme, om de vil hente dem. Det samme gælder for de mange boglegater.

Roskildenser-Samfundets legat blev tilbudt *Torben Mølgaard*, og vi håber, at han har modtaget det.

Stig Johansen, matematisk-fysisk student, fik en særlig anerkendelse som tak for „teknisk assistance til lærerkollegiet“. Det var bl. a. noget med et magisk øje på skolens tag og andre raffinementer.

Den traditionelle tale fra studenterne fik et uventet forløb. Den unge mand begyndte på en provokerende tale men kom ikke ret langt, idet dimittenderne rejste sig og i protest forlod salen. Situationen blev imidlertid reddet af en studine, som midt i uroen rettede en tak til rektor og skolen, hvorefter den unge taler blev udvist, og studenterne indtog atter deres pladser. Dejligt at se det såkaldte tavse flertal reagere så spontant.

Endelig kunne rektor holde sin sidste translokationstale, som bringes andetsteds i bladet.

Translokationen var iøvrigt præget af rektor *Tolderlund-Hansens* afsked, og lektor *Poul Kildemoes* rettede på lærerkollegiets vegne en varm tak til rektor for samarbejdet gennem 14 år. Der er sket meget for Roskilde Katedralskole i disse år, sagde lektor *Kildemoes*, og ikke mindst opførelsen af den nye skolebygning på Holbækvej. De var med til de interimistiske udvidelser af skolen på Domkirkepladsen, var med i planlægningen af den nye bygning og var sjælen i nye former for undervisning og meget andet. Og nu vil De ikke mere. Jeg betragter Dem som en fantastisk blanding af loyal embedsmand og selvstændig skolemand. De tænker stort og selvstændigt – under respekt for loven – det er vist Deres styrke som rektor.

Rektor *Tolderlund-Hansen* takkede for mange små sympatitilkendegivelser fra eleverne i løbet af året, der gik, samt rettede en tak til lærerne og forældrekredsen. Det var en tak for megen venlighed i mange lykkelige år.

Translokationen sluttede med, at man sang: Du danske sommer, jeg elsker dig.

Festen for de unge

Festen for de sidste seks årgange, der blev afholdt d. 20. marts på Katedralskolen, var tænkt som en hyggeaften. Der blev ikke som ved tidligere fester budt på levende musik, idet man håbede, at en båndoptager kunne tilfredsstille deltagerne. Som følge heraf kunne medlemmer komme gratis ind, mens ikke-medlemmer måtte af med 5 kr. For at skabe interesse for Roskildenser-Samfundet var alle fra afgangsklasserne inviteret gratis med.

Over 300 mennesker mødte op – hovedsagelig studenter fra de allersidste årgange og 3. g'ere. Nuværende og gamle elever underholdt, og bag efter var der den traditionelle omgang lanciers. Festen gav et beskedent overskud, dels som følge af de små udgifter og dels på grund af et ret profitabelt salg af madder. Alt i alt var der en hyggelig atmosfære.

Anders Pedersen.

Dimittendefesten

Translokationen foregik i år efter elevernes ønske kl. 19, således at man umiddelbart bagefter kunne fortsætte med festen for de unge dimittender og deres pårørende.

Der var ca. 100 flere deltagere end sidste år, hvilket åbenbart vil sige, at denne form for afskedsfest er faldet i god jord. De runde borde i kantinen var nydeligt pyntede med lys og blomster, og serveringen bestod af ost og rødvin.

Formanden, *Peter Hartmann*, bød velkommen til den store forsamling på skolens og Roskildenser-Samfundets vegne. Senere på aftenen overrakte han de to legater, der skal gå til en god kammerat. Rørdams legat, der skal gå til en pige, blev givet til *Lilian Feldborg Johannesen*, og Oxholms legat gik til *Flemming Damgaard Larsen*. Et ekstra „kammeratskabslegat“ blev givet til rektor *Tolderlund-Hansen*, som en tak fra Roskildenser-Samfundet. Des-

uden fik *Al Damlund Jensen* et særligt musiklegat af adjunkt *Hauser*.

Adjunkt *Ib Lumbolt* talte til dimittenderne. Hans tale findes andetsteds i bladet.

Rektor *Tolderlund-Hansen* holdt en fornøjelig tale, hvori han blandt andet sagde, at han ikke var den første rektor, der forlod skolen i utide. Spisningen sluttede med, at formanden takkede dem, der havde hjulpet til ved festen, og bad tilsidst alle om at tage stearinlysene fra bordene med ind i salen, hvor kaffebordene ventede. Dansen foregik i skåret fra de levende lys, og i skolegården var der bållys. I kantinen kunne man købe forfriskninger hos pedel *Døssing*, hvis man trængte til en hjertestyrkning mellem dansene.

Atter engang havde skolen dannet rammen om en festlig sidste aften for dimittenderne.

Adjunkt Lumholts tale til dimittenderne

Der er ting, der synes at blive vanskeligere og vanskeligere – deriblandt at sige nogle ærlige ord til studenteholdene. Det var nok ulige lettere for den talende at finde nogle passende ord for en række år siden. Når jeg f. eks. tænker tilbage på mine egne studenterdage, erindrer jeg, at man til os bl. a. sagde: Sommer er det – i et hjørne af hegnet – og i jeres hjerter. Løft blikket. Smøg ærmerne op – så skal I nok komme frem i verden.

Sådanne ord ville jo i dag virke helt absurde. Sommerbilledet med sit indhold af varme og fredfyldt tryghed må vige, og man må udtrykke sig i voldsommere forårsbilleder med skarpt lys og den bitre brydning mellem mildere og koldere strømninger – eller i efterårsbilleder med stride storme og blade, der falder. Den gamle enfold er falmet.

Jævndøgnsbilledet er blevet signalementet af vor tid, og vi må prøve at analysere situationen

og give vor fortolkning af den. I denne stormfulde tid, hvor mangt et gammelt og gulnet blad falder til jorden, er det da naturligt for os at mærke sig den blæst, der har rejst sig mod autoriteterne i almindelighed og mod studentereksamen i særdeleshed.

Nu er der jo beklageligvis en tendens til, at der går mode i tingene, og der er da også gået mode i dette. Der er mange, der fortæller, at man ikke må være autoritet, og at autoritetstro er det værste, man kan være. Men mennesker, der siger sådan, opkaster sig jo netop selv til autoriteter og forlanger af forældre og lærere, at vi skal være autoritetstro. Og autoritetstro er vi naturligvis. Vi lytter til, hvad disse apostle siger, og vi danner for os selv en højere enhed af den sandhed, de forkynner, og hvad vi selv mener er rigtigt. Vi finder et balancepunkt, hvor tingene fungerer.

Der er også gået mode i at angribe studenter-

eksamen som et klassebevarende element i det system, vi nu har her i landet. Som udtryk for en holdning i konkurrencesamfundet, som det hedder.

Jeg håber ikke, at man opfatter disse anti-eksamensmennesker som så store autoriteter, at man med dem mener, at afskaffelse af eksamen er med til at fremme ligheden mellem mennesker. Man kan prøve at gøre studentereksamen bedre, end den er i dag, men at afskaffe den, ville være at lade for mange stille og tavse elever i stikken.

I og med at den autoritære lærer – eller som jeg hellere formulerer det – den autoritative lærer er steget ned fra katederet og har lukket op for en friere og mere åben debat i undervisningssituationen, er der undertiden sket magtforskydninger i klassen, hvortil læreren kun har kunnet spille den passive tilskuers rolle.

Det er en kendt sag, at fælles fjende forener, og mange gange har det vel været sådan, at læreren opfattedes som en slags modstander. Da den autoritative lærer trådte i baggrunden, lagde han undertiden mærke til en uhyggelig magtudøvelse fra enkelte elevers side, og resultatet kan blive, at mindre grupper af elever udøver et meningsstyranni over kammeraterne. I en sådan situation vælger mange elever tavsheden som forsvarsmiddel.

Hvorom alting er: vi må erkende, at mange elever i dag slår tavshedens krave op om ørerne, og det er bl. a. disse elever, for hvem eksamen i højere og højere grad bliver en chance, en rettighed. I eksamenssituationen får de mulighed for individuelt og fjernet fra gruppepresset at formulere sig selv. Midt i demokratiseringsprocessen er eksamen blevet mere og mere nødvendig som et demokratisk element.

Men gymnasiet er andet end dette og har da forhåbentlig haft sin chance som det forum, der gav eleverne og lærerne lejlighed til at benytte det talte og skrevne ord – ikke i magtøjemed, men som formuleringsmulighed, der hvor mennesker mødes. I samtaler, der befordrede en åndelig aktivitet: det er vel i mødet med de dybe ord, der rækker til os gennem århundreder, og de gode tanker, der jo aldrig kan dø, at vi sætter vor egen situation i relief

og har mulighed for at give den en ny tolkning.

Her er det, at ordet kan skabe en frugtbar syntese, en slags sandhed af de to løgnholdninger: den ældres alt for reflekterede forhold til tilværelsen, der er løgn, fordi han har glemt alt det oprindeligste, som Martin A. Hansen siger. Og den tyve-åriges krav om renhed, der jo ret beset også er en løgnholdning, fordi renheden kun har hjemme i de evige ideers rige. Mødet fremkalder en dialektisk bevægelse, der sætter os i stand til at finde den store ubekendte, kompromisets x.

Og her er det, at ordet kan give de unge mennesker mod til og mulighed for at vedgå arv og gæld – eller forkaste. Men under alle omstændigheder er der tale om en udfordring, der kræver et valg. For i den stormfulde jævndøgnstid må et valg foretages.

Måtte gymnasieårene have været en sådan udfordring til eleverne, at de da selv er i stand til at foretage dette eksistentielle valg. Vi vil ikke som autoriteter vise veje, men lade dem vælge selv.

Ib Lumbolt.

Roskilde-samfundets bestyrelse 1971

Teaterinspektør *Holger Rørdam*,
æresformand.

Direktør, civilingeniør *Peter Hartmann*,
formand.

Advokat *Mogens Røest-Hansen*,
næstformand, legatudvalget.

Lægeseekretær *Inge Winther*,
sekretær.

Musikpædagog *Carina Andersen-Rosendal*,
redaktør.

Lektor *Svend Johannsen*.

Ekspeditionssekretær, cand. jur. *Birthe Juul*.

Branddirektør *Erik Carstensen*.

Adjunkt *Ellen Thorsen*, legatudvalget.

Alexander Crone.

Fru *Lise Whitta Jørgensen*.

Bibliotekarstuderende *Mette Bundgaard*.

Stud. med. *Anders Pedersen*.

Dimittenderne 1971

A

nysproglig linje

Niels Otto Adam
Hans Gerhard Dall
Hanne Døcker
Bodil Gregersen
Henrik Piil Gøttrup
Rita Søndergaard Hansen
Torben Otto Hansen
Charlotte Hindø
Gunvor Kirstine Rokkjær Jensen
Ulla Mona Jørgensen
Arne Larsen
Susanne Mardahl
Margit Hartmann Nielsen
György Tamas Pal Søletormos

klassisk-sproglig linje

Maj Damstedt
Lis-Anne Thermann Hansen
Lena Lund
Sussie Ilseil Lykke Nielsen
Leif Reese Næsberg
Alis Lene Rasmussen

musiklinje

Jørn Pedersen
Svend-Erik Pedersen

B

nysproglig linje

Merete Bak
Jonna Henriksen
Marianne Hess
Arne Marius Skov Jensen
Bodil Dorte Jensen
Susanne Thorup Kruse
Kirsten Bang Larsen
Pia Charlotte Larsen
Marianne Nielsen
Ann Charlotte Nydam
Bente Kjærulf Pedersen
Gertrud Marianne Rask
Maria Christina Rodriguez
Vivi Rønne
Hanne Schleicher
Jette Sinius-Clausen
Ellinor Sørensen

klassisk-sproglig linje

Flemming Hviid
Pia Elers Thomsen

musiklinje

Al Damlund Jensen
Klaus Villaume Kjær

C

nysproglig linje

Inge Lise Andersen
Else Marie Bjørnsen
Anne Schwartz Hansen
Anne-Marie Helt Hansen
Dorethe Keiniche Hansen
Lilian Veber Hansen
Helle Haaning
Søren Lange Jacobsen
Lilian Feldborg Johannesen
Dagney Ziska Larsen
Ruth Ejdrup Olsen
Rut Barkholt Ovesen
Peter Paul Reevold
Lis Stigler
Birthe Straarup
Nelli Øvre Sørensen
Niels Aagaard

klassisk-sproglig linje

Preben Aggerbeck Iversen
Lena Jensen
Pia Traugott Olsen

musiklinje

Anitta Bodil Nicolaisen

D

nysproglig linje

Lisbet Annemarie Bakman
Mette Burup
Susanne Djørup
Annette Ellebæk Hansen
Irmelin Funch Jensen
Liselotte Gabriel Jensen
Grete Karen Jørgensen
Merethe Cramer Larsen
Jette Vivian Lindstrøm
Palle Bo Nielsen
Lisbeth Egebjerg Olsen
Annemarie Munk Pedersen
Ingelise Pedersen
Ulrik Steen Pedersen
Vibeke Pedersen
Lise Ingerslev Sørensen

klassisk-sproglig linje

Inger Øs:ergaard Andersen
Anne Marie Elkjær
Ellen Holm

musiklinje

Anne Margrethe Lyskjær Frølund
Gurli Rømer Kristensen
Erik Petersen

U**matematisk-fysisk linje**

Susanne Bollingtoft
Anne Marie Dybdahl Christoffersen
Steen Øgaard Dahl
Karsten Høgh Jensen
Per Schwartz Jensen
Morten Jørgensen
Flemming Damgaard Larsen
Carl Erik Sanders Nielsen
Troels Østergaard Sørensen

matematisk-naturfaglig linje

Birthe Ellinor Amalie Andersen
Bent Tolstrup Christensen
Poul Henning Håkønsen
Rose Mary Larsen
Ulla Lissi Madsen
Hans Drabæk Nielsen
Arne Agerlin Olsen
Anne-Marie Wøldike Rasmussen
Lise-Lotte Lindholm Rasmussen
Arne Wamsler

V**matematisk-fysisk linje**

Claus Juhl Andersen
Michael Hans Andreas Bardram
Anette Bjergager
Allan Butans Christensen
Kent Eldov
Thomas Arent Filtenborg
Bent Hansen
Finn Hansen
Steen Lykke Jensen
Stig Hoffmann Johansen
Jan Jarran Jørgensen
Jens Kiølsen
Frank Alex Kristensen
Torben Mølgaard
Allan Pedersen Nyrup
Jørgen Olsen
Mette Skovgaard Olsen

matematisk-naturfaglig linje

Jørn Ole Christiansen
Birgitte Dybdahl

Mogens Juncher Jespersen
Peter Engelbrecht Nielsen
Ebbe Nordbo
Søren Skafte Poulsen

X**matematisk-fysisk linje**

Søren Christiansen
Ole Christoffersen
Niels Ole Galle
Ole Bjørn Hansen
Orla Hvidberg Hansen
Holger Karsten Iversen
Bjørn Erik Jensen
Leif Ole Jensen
Jens Kristian Kølgaard
Bente Klarskov Larsen
Jørgen Engelbrecht Pedersen
Jørgen Johannes Poulsen
Kaj Daugaard Sørensen
Niels Tobiassen
Birthe Østergaard

matematisk-naturfaglig linje

Jens Bundvad
Karsten Eriksen
Ole Buch Hansen
Ulla Petersen

Y**matematisk-fysisk linje**

Villum Peder Bacher
Gösta Bengtsson
Henrik Dybdahl
Troels Werner Hansen
Arne Henriksen
Peter Flint Jensen
Niels-Ole Linnet
Jørgen Sten Nielsen
Per Frydenlund Nielsen
Jørgen Frydkjær Olsen
Ole Bent Pedersen
Niels Søren Rasmussen
Arne Vagn Spigelbauer
Flemming Währén

matematisk-naturfaglig linje

Solveig Frandsen
Else Høyer

Z**matematisk-fysisk linje**

Ole Michael Jensen
Preben Jensen
Jens Thomas Jespersen
Søren Peter Kiølsen
Jørgen Bay Larsen

*Poul Martin Jørgen Larsen
Ole Møller-Madsen
Dan Dalby Nielsen
Kurt Nielsen
Poul Vagn Nielsen
Hakon Dahm Spliid*

matematisk-naturfaglig linje

*Søren Andreassen
Susanne Elkjær
Lars Valdemar Jeppesen
Else Foldager Larsen
Poul Wendelboe Nielsen*

Kontingentet

Årskontingentet er uændret 20 kr. (dog kun 10 kr. de første 8 år efter afgang fra skolen) jfr. indbetalingskortets bagside. Livsvarige medlemmer betaler 300 kr. en gang for alle. Medlemmerne bedes snarest benytte det indlagte indbetalingskort. Hvis nogen har lyst til at sende et bidrag til studie- og uddannelsesfonden, kan det ske samtidig med kontingentindbetalingen.

Jubilarer, der ikke er medlemmer af Roskildenser-Samfundet, kan blive det ved at indbetale 20 kr. på det vedlagte indbetalingskort. Anfør venligst afgangsåret og eksamen (student eller realist).

Roskildenser-Samfundets livsvarige medlemmer bedes ikke betragte indbetalingskortet som en opkrævning. Kortet lægges af praktiske grunde i samtlige kuverter. Der er jo også den mulighed, at livsvarige medlemmer vil være med til at støtte studie- og uddannelsesfonden.

Alle henvendelser til Roskildenser-Samfundet sendes til sekretæren:

Inge Winther

Skomagergade 3, 4000 Roskilde
Girokonto 7150

Husk at sende besked om adresseforandring.

REALISTER

*Bente Jensen
Tove Borch Jørgensen
Trine Jørgensen
Henrik Larsen
Marianne Hedeboe Lund
Lise Gyrithe Lykke
Peter Nielsen
Michael Petersen
Lisbet Schou
Henrik Christian Slipsager
Anita Jeanne Stokner
Jørgen Villumsen*

Redaktøren siger farvel og tak

I 1950 blev jeg valgt ind i Roskildenser-Samfundets bestyrelse, og i 1954 blev jeg redaktør af „Roars Kilde“. Nu må det være på tide, at jeg trækker mig tilbage og overlader posten til andre.

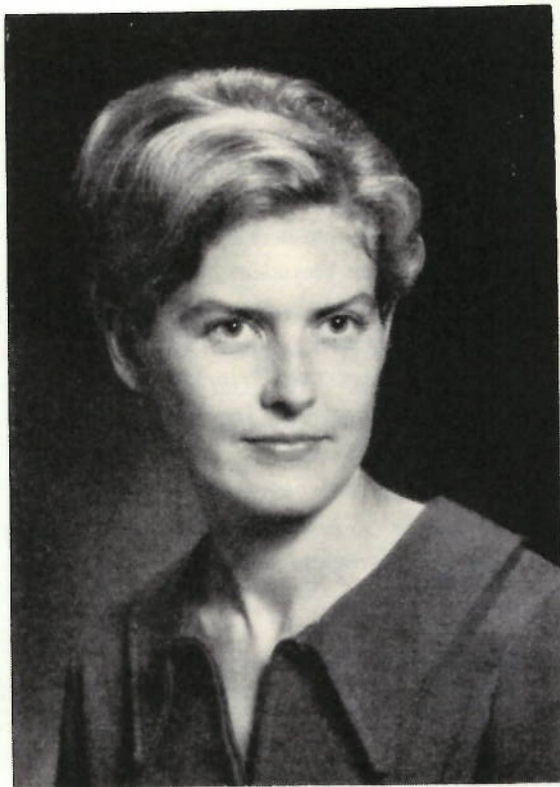
Det har været morsomt at deltage i arbejdet, og der er mange, som jeg her vil benytte lejligheden til at sige tak. Først og fremmest vil jeg sige tak til de forskellige medlemmer af redaktionsudvalget, som har stået mig bi i årenes løb. Selvom nogen af dem ikke er mere, vil jeg alligevel nævne dem alle. Det var: *Knud Michelsen* (søn af den gamle latinlærer Mikkelsen), *Hans Rønø*, *Holger Rørdam* (Roars Kildes første redaktør), *Lise Nørgaard* og *Grethe Sieck*.

Når bladet lå færdigt til sidste korrektur og ombrydning, trådte udvalget sammen for at gå det efter i sømmene. Det var en stor hjælp – og forøvrigt nogle yderst fornøjelige møder – som jeg altid vil mindes med glæde.

Lad mig slutte med en tak til alle de mange, som i årenes løb har forsynet mig med stof til bladet, tak for mange venlige ord og tak til alle dem, jeg har siddet sammen med i de skiftende bestyrelser. Jeg slutter nu et arbejde, som jeg har været meget, meget glad for.

Carina Andersen-Rosendal,
afgående redaktør.

Tre nye bestyrelsesmedlemmer

Lise Whitta Jørgensen.

Ellen Thorsen.

Anders Pedersen

Roskildenser-Samfundet fik på sidste generalforsamling tre nye bestyrelsesmedlemmer. Det er adjunkt fru *Ellen Thorsen*, st. 1935, lærer ved skolen og livsvarigt medlem af foreningen. Hendes bestyrelsesfunktion er formand for legatudvalget.

Det andet nye medlem er *Lise Whitta Jørgensen*, f. Møller Sørensen, og medlem af R.S. fra hun blev student i 1963.

Det tredje medlem er stud. med. *Anders Pedersen*, student 1970, og altså en af repræsentanterne for de to sidste årgange.

Vi hilser dem velkommen i bestyrelsen.

KILDEKALK

Vedtægterne

Hvis nogen skulle have glemt Roskildenser-Samfundets vedtægter, var det måske på sin plads at bringe de paragraffer, som vil blive behandlet på generalforsamlingen den 6. november.

§ 1. Formål.

Foreningens formål er at vedligeholde forbindelsen og styrke sammenholdet mellem gamle elever fra Roskilde Katedralskole, at yde studie- og uddannelseslån til medlemmer samt at fremme, hvad der tjener til ære og gavn for skolen.

§ 4. Bestyrelsen.

Foreningens bestyrelse består af 13 af generalforsamlingen for 2 år ad gangen valgte medlemmer, hvoraf 5 og 6 afgår hvert andet år. De øvrige 2 skal repræsentere hver sit af de sidste 2 dimittendhold og træder tilbage efter 2 år.

§ 8. Generalforsamlingen.

Foreningens højeste myndighed er generalforsamlingen, der afholdes om efteråret og indkaldes af bestyrelsen med 14 dages varsel.

Dagsordenen fastsættes af bestyrelsen.

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, må forud indsendes til bestyrelsen. Beslutninger på generalforsamlingen tages ved simpel stemmeflerhed, dog fordres til vedtagelse af vedtægtsændringer en majoritet på 2/3 af de mødte stemmer.

§ 9. Studie- og uddannelsesfonden.

Studie- og uddannelseslån må som regel ikke overstige 2000 kr. Af lånene svares en lav rente, der fastsættes af bestyrelsen. Lånene ydes mod passende sikkerhed, men bestyrelsen kan fravige dette krav i særlige tilfælde. Lånene må være afviklet i løbet af 8-15 år, afhængigt af tidspunktet for optagelsen.

Undtagelsesvis kan der ydes støtte til nødlidende medlemmer.

Jubilarer

For første gang har Roskildenser-Samfundet en 75-års jubilar blandt sine medlemmer. Det er

assurandør *F. A. Kalkar*, som tog 4. klasses hovedeksamen i 1896. Vi har også en 70-års jubilar, nemlig direktør *Arthur Fang*, st. 1901. Overingeniør *E. Park* er 65-års jubilar, st. 1906, og der er hele ti 50-års jubilarer. Det er: Fuldmægtig *Anna Hammerich*, professorinde *Clara Hammerich* og dommer *Anton Nielsen*, alle studenter 1911. Desuden: overlærer *Martin Hansen*, fhv. gårdejer *A. Tobias Henriksen*, fru *Carla Leonhard Jensen*, konstruktør *Kaj Jørgensen*, overassistent *Elisabeth Kragh*, overlærer *Dagny Pedersen* og fru *Ebba Rud. Simonson*, alle realister 1911.

Bestyrelsen har i år udvidet invitationerne til også at gælde 50-års jubilarerne, som vil være foreningens gæster ved middagen.

Studie- og uddannelsesfonden

Ansøgninger om lån fra Roskildenser-Samfundets studie- og uddannelsesfond stiles til bestyrelsen og sendes til legatudvalgets formand, adjunkt fru *Ellen Thorsen*, Dr. Margrethesvej 42, 4000 Roskilde.

Der kan ydes lån til studerende straks ved studiets begyndelse og til skolens elever. Nærmere oplysninger fås hos fru Thorsen eller legatudvalgets andet medlem, advokat *Mogens Røest-Hansen*, Allehelgensgade 8, 4000 Roskilde.

Fire nye studielektorer

Damstedt, Georg Bendix, M. Løffler og Hans Greve udnævnt til studielektorer.

Med virkning fra 1. maj er lektorerne *Børge* Udnævnelsen betyder, at de fire lektorer udover deres normale undervisning skal være til rådighed med vejledning til de nyuddannede akademiske lærerkræfter, der efter afsluttet embedseksamen i et halvt år underviser på gymnasiet sammen med en gymnasielærer.

En studielektor har desuden som opgave at bistå gymnasiets rektor med tilrettelægningen af kursusvirksomhed og med fastlæggelse af gymnasiets pædagogiske linie.

Rektor bliver studielektor

Roskildenser-Samfundets æresmedlem, fhv. rektor *G. Tolderlund-Hansen*, er nu bosat i Løgumkloster og virker som studielektor ved det tyske gymnasium i Aabenraa.

Jubilar- og årsfest

Se første side her i bladet.

Vise-værtshus i rektorboligen

Den gamle rektorbolig på Domkirkepladsen har prøvet at være værtshus. Byfesten havde fået lov til at låne den smukke gule bygning i et par dage, og hele stueetagen blev indrettet til kro, hvor hotel Prinsen stod for serveringen.

Universitetsforening

I anledning af det kommende universitet i Roskilde er der dannet en forening, som hedder Roskilde Universitetsforening. Det er et sted, hvor befolkningen kan få information og vejledning om alt det nye, der kommer til at ske omkring universitetet, når det bliver en realitet. Universitetsforeningen er et serviceorgan overfor borgerne og skal senere blive det for de studerende og for centrets trivsel.

Forsidebilledet

Denne gang er tegningen hentet fra vikingeskibsmuseet, som ligger smukt ved fjorden med udsigt op mod domkirken.

Nyt fra skolens årsskrift

Realafdelingen ud – HF ind

Ved Roskilde Katedralskole synger realafdelingen nu på det næstsidste vers. Som ved de allerfleste gymnasieskoler vil der ikke her blive oprettet flere 1. realklasser, og i løbet af to år vil de klasser, vi har i gang, blive afviklet.

Det er en nødvendig følge af udviklingen. Ansøgstallet til 1. g er stadig betydeligt. Vi havde den 1. april til vor skole anmeldt 138 matematikere og 74 sproglige. De vil ikke alle være kvalificerede til optagelse, og nogle egnede kan anbringes på andre skoler, hvorefter vi regner med at starte fire matematikerklasser og tre sproglige efter ferien.

Desuden skal der hos os begyndes et HF-kursus, foreløbig med to 1. klasser, men snart udbygget til tre spor både i 1. og 2. klasse.

Som forberedelse hertil deltog fire lærere og rektor i februar i en uges kursus på Hindsgavl. Som studievejleder for denne nye afdeling er udnævnt adjunkt *Svend Otto Olsen*.

Det er en spændende opgave at gå i gang med. Vi håber, at det hurtigt lykkes at føje det nye led ind i den gamle skoles struktur.

Udenlandske gæster

Året igennem har vi haft adskillige udenlandske gæster, som har ønsket at se skolen. Det mest

markante besøg fandt sted i marts, idet vi på foranledning af undervisningsministeriets udlandskontor en dag modtog 24 belgiske historielærere. De studerede indgående skolebygningen, overværede undervisning i flere klasser og fik af lektor *Bendix* en samlet redegørelse for dansk historieundervisnings mål og midler. Besøget afsluttedes med en hyggelig frokost, hvor ministeriet var vært.

Studiekredse

Efter indførelsen af 5-dagesugen har det været vanskeligt at få arrangeret studiekredse. Tidligere kunne man for 2. og 3. g holde en time ledig en ugedag til den slags. Det har ikke mere kunnet lade sig gøre, og en del klasser har undervisning til både 15 og 16. Derfor er det i år kun blevet til to studiekredse, begge i esperanto og ledet af adjunkt *P. Bagger*.

Fra Hroars virksomhed

Roskilde Katedralskoles snart over hele Sjælland berømte festforening Hroar indledte efterårsæsonen fredag den 14. august med den traditionelle kammeratskabsaften, hvor de nye 1. g'ere og 1. real'ere fik lejlighed til for første gang at opleve den særlige Hroar-stemning, som har bragt foreningens navn på alles læber.

Lærerrådet

I lærerrådet har lektor *Povl Kildemoes* været formand, lektor *Whitta Jørgensen* næstformand og lektor *Børge Damstedt* sekretær.

Efteruddannelse

En række kolleger har på forskellige tidspunkter af skoleåret deltaget i efteruddannelseskurser.

Lektor *Mosby Jespersen* var en uge i Belgien, hvor han studerede audiovisuelle metoder, og følgende har deltaget i sproglaboratorie-kursus her i landet: lektor *Håbr*, lektor *Mosby Jespersen*, adjunkt *Ib Lumbolt*, adjunkt *Kit Bisgaard*. Lektor *Ethel Andersen* har deltaget i engelsklærerforeningens kursus om HF og de nye læseplaner i gymnasiet, desuden i American Seminar, arrangeret af den amerikanske ambassade.

Lektor *Victor Møller*, lektor *Håbr*, adjunkt *Inge Lumbolt*, adjunkt *Svend Otto Olsen* og rektor deltog en uge i HF-kursus på Hindsgavl, og lektor *Damstedt* og rektor i et administrationskursus på Scanticon ved Århus.

Udveksling med Sverige

14 dage i slutningen af januar underviste lektor *W. Fischer*, Umeå, på skolen i svensk, og lektor *Georg Bendix* virkede i samme periode ved gymnasium og lærerhøjskole i Umeå. Udvekslingen, som var arrangeret af Foreningen Norden, havde vi megen glæde af.

Musiklivet

Under ledelse af musiklærerne har ca. 75 elever deltaget i det frivillige arbejde med sang og musik. Nedgangen i antallet skyldes indførelsen af 5-dages ugen og det faktum, at eleverne nu er færdige med den daglige skolegang på forskellige tidspunkter.

Gennem hele skoleåret har arbejdet omfattet korsang, orkesterspil og blokfløjteensemble.

„Broget musikalsk aften“ afholdtes den 26. november. Ved juleafslutningen, som foregik i domkirken den 22. december, holdt lektor *Victor Møller* juletalet, og der var flere musikalske indslag. Forårskoncerten fandt sted i skolens festsal den 29. april.

Roskildenser-Samfundet

Regnskab for tiden 1. august 1970 til 31. juli 1971

A. Kasseregnskab

Driftsfonden

Beholdning 1/8 1970	kr.	9.811,48	
<i>Indtægter i regnskabsåret:</i>			
Kontingenter	kr.	16.867,57	
Ahlefeldts legat	kr.	550,11	
Salg af bøger	kr.	450,00	
Renter af bankbøger og giro	kr.	442,36	kr. 18.310,04
			<hr/>
			kr. 28.121,52
<i>Udgifter i regnskabsåret:</i>			
Jubilæumsfesten 7/11 1970	kr.	3.365,45	
Festen for de yngre årgange 20/3 1971 – overskud kr. 465,56			
Dimittendfesten 18/6 1971	kr.	266,43	
			<hr/>
			kr. 3.631,88
÷ ovennævnte overskud	kr.	465,56	
<i>Fester ialt</i>	kr.	3.166,32	
Roars Kilde	kr.	7.612,60	
Tryksager	kr.	3.757,50	
Gaver etc.	kr.	518,80	
Administration	kr.	4.270,05	
Roskildenser-Samfundets legat	kr.	500,00	kr. 19.825,27
BEHOLDNING 31/7 1971			<hr/>
			kr. 8.296,25

Waldemar Oxholms legat

Sparekassebeholdning 1. august 1970	kr.	51,44	
Renter af do.	kr.	4,66	
Renter af obligation	kr.	140,00	
			<hr/>
			kr. 196,10
Gebyr	kr.	5,75	
Legatportion	kr.	100,00	kr. 105,75
BEHOLDNING 31/7 1971			<hr/>
			kr. 90,35

Holger Rørdams legat

Sparekassebeholdning 1. august 1970	kr.	48,92	
Renter af do.	kr.	4,78	
Renter af obligationer	kr.	110,00	
			<hr/>
			kr. 163,70
Legatportion	kr.	100,00	
BEHOLDNING 31/7 1971			<hr/>
			kr. 63,70

Overlæge Sjöbergs boglegat

Sparekassebeholdning 1. august 1970	kr.	922,44	
Renter af do.	kr.	70,81	
Renter af obligation	kr.	200,00	
BEHOLDNING 31/7 1971	kr.	1.193,25	

B. Formueregnskab

GRUNDFONDEN:

Præmieobligationer:

5 stk. 1948 blå á kr. 50,00	kr.	250,00	
5 stk. 1959 grønne á kr. 50,00	kr.	250,00	
50 stk. 1962 gule á kr. 10,00	kr.	500,00	kr. 1.000,00

DRIFTSFONDEN:

Postkonto 7150	kr.	610,10	
Roskilde Landbobank B 817732	kr.	6.897,60	
Roskilde Landbobank D 104728	kr.	391,53	
Kontant beholdning	kr.	397,02	kr. 8.296,25

WALDEMAR OXHOLMS LEGAT:

Roskilde Sparekasse 02-66980	kr.	90,35	
4.000 kr. 3½ % Ny jydsk Købstads Kreditforening 9. s. ...	kr.	4.000,00	kr. 4.090,35

HOLGER RØRDAMS LEGAT:

Roskilde Sparekasse 03-5530	kr.	63,70	
2.000 kr. 4 % Dansk Statslån 1987	kr.	2.000,00	
500 kr. 6 % Østifternes Kreditforening 15/4	kr.	500,00	kr. 2.563,70

OVERLÆGE SJÖBERGS BOGLEGAT:

Roskilde Sparekasse 05-25874	kr.	1.193,25	
5.000 kr. 4 % Østifternes Kreditforening 16/1	kr.	5.000,00	kr. 6.193,25

HOLGER RØRDAM PETER HARTMANN MOGENS RØEST-HANSEN
INGE WINTHER CARINA ANDERSEN-ROSENDAL SVEND JOHANNSEN
BIRTHE JUUL ERIK CARSTENSEN ELLEN THORSEN ALEXANDER CRONE
LISE WHITTA JØRGENSEN METTE BUNDGAARD ANDERS PEDERSEN

Undertegnede har gennemgået regnskabet for Grundfonden og Driftsfonden, Waldemar Oxholms Legatregnskab, Holger Rørdams Legatregnskab, overlæge Sjöbergs Boglegatregnskab for året 1970/71 med tilhørende bilag og ikke fundet anledning til nogen bemærkning. Størrelsen af kontingentrestancer er ikke konstateret. De anførte obligationer, indlånsmidler og beholdninger er til stede.

Roskilde, den 6. september 1971.

Esben Johannsen. H. C. Bech.

Studie- og uddannelsesfonden

Driftsregnskab

for året 1. august 1970 til 31. juli 1971

INDTÆGT

Indvundne renter:		
af obligationer	kr.	655,00
af sparekassebøger	kr.	1.982,12
af udlån	kr.	3.094,47
Bidrag fra kontingentbetalere	kr.	610,00
Kursvinding på obligationer	kr.	192,50
	kr.	<u>6.534,09</u>

UDGIFT

Administration	kr.	500,00
Kurstab på obligationer	kr.	102,50
Overskud	kr.	5.931,59
	kr.	<u>6.534,09</u>

Status pr. 31. juli 1971

AKTIVER

Kassebeholdning:			
Indestående på sparekassebøger			
konto 02-80105	kr.	29.527,87	
konto 00-01241	kr.	1.266,77	kr. 30.794,64
<i>A. P. ANDERSENS OG HUSTRUS MINDELEGAT:</i>			
Roskilde Sparekasse 06-59572	kr.	11.919,44	
Tilskrevet renter	kr.	930,29	kr. 12.849,73
<i>OBLIGATIONER:</i>			
1.000 kr. 4½ % Østifternes Kreditforening, 13. s. – kurs 72½	kr.	725,00	
7.000 kr. 4 % Østifternes Kreditforening, 16/1 – kurs 47¾	kr.	3.342,50	
5.000 kr. 4 % Ny jydsk Købstads Kreditforening, 9. s. – kurs 55¼	kr.	2.762,50	
2.000 kr. 4 % Dansk Statslån, S 1987 – kurs 68	kr.	1.360,00	
1.000 kr. 5 % Østifternes Kreditforening, 15/2 – kurs 58½	kr.	585,00	
<i>STUDIELÅN:</i>			
Saldo 1/8 1970	kr.	98.091,68	antal lån ... 56
Betalt afdrag	kr.	15.286,68	indfr. lån ... 7
	kr.	<u>82.805,00</u>	49
Nye lån	kr.	12.000,00	nye lån 5 kr. 94.805,00
			ialt lån 54 kr. <u>147.224,37</u>

PASSIVER

Formue pr. 1/8 1971	kr.	141.292,78
Overskud i regnskabsåret	kr.	5.931,59
	kr.	<u>147.224,37</u>

Rigtigheden af foranstående regnskab med status attesteres. Aktiverne er til stede.

SPAREKASSEN FOR ROSKILDE BY OG OMEGN, den 1/9 1971.

S. Bencke.

J. Svarre Nielsen.

Axel Christiansen.

INDHOLD

Generalforsamlingen	1
Hvad Roskildenser-Samfundet betød for en rektor ...	2
Tiltrædelsestanker	4
Jofar går	7
Jubilarfesten holder flyttedag	9
Fire jubilarer udtaler sig	10
Generalforsamlingen 7. nov. 1970	13
Stiftelses- og jubilarfesten	15
Årets jubilarer	16
Autoritet, frihedens bedste beskyttelse	20
Translokationen	23
Dimittendfesten	24
Adjunkt Lumholts tale til dimittenderne	24
Roskildenser-Samfundets bestyrelse 1971	25
Dimittenderne 1971	26
Kontingentet	28
Redaktøren siger farvel	28
Tre nye bestyrelsesmedlemmer	29
Kildekalk	30
Nyt fra skolens årsskrift	31

ROARS KILDE

Udgivet af Roskildenser-Samfundet
Redaktør: Carina Andersen-Rosendal
Vesterbrogade 71
1620 København V.

Tryk: Fair-Print AS, Roskilde